III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

INTERACTIO – KAUGISTUNG – EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE TÄISKOGU 143. ISTUNGJÄRK, 17.3.2021–19.3.2021

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Uus rände- ja varjupaigalepe“

(2021/C 175/06)

Raportöör: Antje GROTHEER (DE/PES) Bremeni linn-liidumaa parlamendi aseesimees

Viitedokumendid: Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus rände- ja varjupaigalepe“

(COM(2020) 609 final)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja kavandatud määrust (EL) XXX/XXX [Varjupaiga- ja Rändefond]

(COM(2020) 610 final)

Muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL

(COM(2020) 611 final)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817

(COM(2020) 612 final)

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb kriisi ja vääramatu jõuga seotud olukordi rände- ja varjupaigaküsimuste valdkonnas

(COM(2020) 613 final)

Muudetud ettepanek Eurodaci määruse kohta

(COM(2020) 614 final)

Komisjoni soovitus seaduslike võimaluste kohta kaitse saamiseks ELis: ümberasustamise, humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise ja muude täiendavate võimaluste edendamine

(C(2020) 6467 final)

Komisjoni soovitus, 23. september 2020, liikmesriikidevahelise koostöö kohta seoses operatsioonidega, mida teostavad eraõiguslikele üksustele kuuluvad või nende kasutatavad laevad otsingu- ja päästetegevuse eesmärgil

(C(2020) 6468 final)

Komisjoni soovitus, 23. september 2020, rändevaldkonna valmisolekut ja kriisiohjet puudutava ELi mehhanismi kohta (rändevaldkonna valmisoleku- ja kriisikava)

(C(2020) 6469 final)

Komisjoni teatis „Komisjoni suunised ebaseaduslikule piiriületusele, läbisõidule ja seadusliku aluseta riigis viibimisele kaasaaitamise määratlemist ja tõkestamist käsitlevate ELi normide rakendamise kohta“

(C(2020) 6470 final)

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Integratsiooni ja kaasamise tegevuskava aastateks 2021–2027“

(COM(2020) 758 final)

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja kavandatud määrust (EL) XXX/XXX [Varjupaiga- ja Rändefond]

Muudatusettepanek 1

COM(2020) 610 final, põhjendus 26

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Ümber tuleks paigutada ainult need isikud, kes tõenäolisemalt saavad õiguse liitu jääda. Seetõttu peaks rahvusvahelise kaitse taotlejate ümberpaigutamine piirduma nende isikutega, kelle suhtes ei kohaldata määruses (EL) XXX/XXX *[varjupaigamenetluse määrus]* sätestatud piirimenetlust.	Ümber tuleks paigutada ainult need isikud, kes tõenäolisemalt saavad õiguse liitu jääda. Seetõttu peaks rahvusvahelise kaitse taotlejate ümberpaigutamine piirduma nende isikutega, kelle suhtes ei kohaldata määruses (EL) XXX/XXX *[varjupaigamenetluse määrus]* sätestatud piirimenetlust. ***Euroopa Komisjon koostab võimalike tagasisaatmismenetluste jaoks turvaliste riikide nimekirja ja ajakohastab seda korrapäraselt.***

Motivatsioon

Selle kriteeriumi nõuetekohaseks kohaldamiseks tuleks ette näha, et komisjon koostab võimalike tagasisaatmismenetluste jaoks turvaliste riikide nimekirja ja ajakohastab seda korrapäraselt.

Muudatusettepanek 2

COM(2020) 610 final, põhjendus 36

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Käesolevat määrust tuleks kohaldada täiendava kaitse taotlejate ***ja*** täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute suhtes, et tagada kõigi rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate võrdne kohtlemine ning kooskõla kehtiva varjupaigaküsimusi käsitleva liidu *acquis*'ga, eelkõige määrusega (EL) XXX/XXX [*miinimumnõuete määrus*].	Käesolevat määrust tuleks kohaldada täiendava kaitse taotlejate, täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ***ning selliste isikute suhtes, kes taotlevad liikmesriikide poolt ette nähtud muud kaitse vormi ja kes on selle saanud***, et tagada kõigi rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate võrdne kohtlemine ning kooskõla kehtiva varjupaigaküsimusi käsitleva liidu *acquis*'ga, eelkõige määrusega (EL) XXX/XXX [*miinimumnõuete määrus*].

Motivatsioon

Määruse kohaldamisala tuleb laiendada nii, et see hõlmaks lisaks rahvusvahelise ja täiendava kaitse taotlejatele ja saajatele ka isikuid, kes taotlevad liikmesriikide poolt ette nähtud muud kaitse vormi ja kes on selle saanud.

Muudatusettepanek 3

COM(2020) 610 final, põhjendus 47

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Pereliikme mõiste peaks käesolevas määruses hõlmama taotleja õdesid ja vendi. Õdede ja vendade taasühinemine on eriti oluline taotlejate integreerumise võimaluste parandamise seisukohast ja vähendab seega ebaseaduslikku liikumist. Perekonnaliikme mõiste määratlus peaks kajastama ka praeguste rändesuundumuste reaalsust, kus taotlejad saabuvad sageli liikmesriikide territooriumile pärast pikemat teelolekut. Mõiste alla peaks seepärast kuuluma ka perekonnad, mis on moodustunud väljaspool päritoluriiki***, kuid*** enne liikmesriigi territooriumile saabumist. Mõiste määratluse piiratud ja sihipärase laiendamisega tahetakse vähendada varjupaigataotlejate jaoks ebaseadusliku liikumise stiimuleid ELi piires.	Pereliikme mõiste peaks käesolevas määruses hõlmama taotleja õdesid ja vendi. Õdede ja vendade taasühinemine on eriti oluline taotlejate integreerumise võimaluste parandamise seisukohast ja vähendab seega ebaseaduslikku liikumist. Perekonnaliikme mõiste määratlus peaks kajastama ka praeguste rändesuundumuste reaalsust, kus taotlejad saabuvad sageli liikmesriikide territooriumile pärast pikemat teelolekut. Mõiste alla peaks seepärast kuuluma ka perekonnad, mis on moodustunud väljaspool päritoluriiki enne ***ja pärast*** liikmesriigi territooriumile saabumist. Mõiste määratluse piiratud ja sihipärase laiendamisega tahetakse vähendada varjupaigataotlejate jaoks ebaseadusliku liikumise stiimuleid ELi piires.

Motivatsioon

Perekond luuakse sageli vastuvõtvas liikmesriigis, nii et ümberpaigutamise korral peab olema tagatud õigus perekonna ühtsusele, sõltumata sellest, millal ja kus pere loodi. Vastasel juhul on oht, et tegu on diskrimineerivate sätetega.

Muudatusettepanek 4

COM(2020) 610 final, põhjendus 63

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Selleks et toetada liikmesriike, kes võtavad solidaarsusmeetmena ümberpaigutamismeetme, tuleks liidu eelarvest ette näha rahaline toetus. Selleks et motiveerida liikmesriike seadma ***saatjata*** alaealiste ümberpaigutamise prioriteediks, tuleks selle eest stiimulina ette näha suurem toetus.	Selleks et toetada liikmesriike, kes võtavad solidaarsusmeetmena ümberpaigutamismeetme, tuleks liidu eelarvest ette näha rahaline toetus. Selleks et motiveerida liikmesriike seadma alaealiste ***ja üksi reisivate naiste*** ümberpaigutamise prioriteediks, tuleks selle eest stiimulina ette näha suurem toetus.

Motivatsioon

Suuremat rahalist stiimulit tuleks pakkuda *kõigi* laste ümberpaigutamiseks (koos nende vanemate ja õdede-vendadega) ja mitte ainult saatjata alaealiste pagulaste puhul. Lisaks peaks see kehtima ka üksi reisivate naiste puhul. Arvukate teadete kohaselt on naistel ja tütarlastel suur oht sattuda vastuvõtukeskustes soolise vägivalla ohvriks. Ülerahvastatus mõnes Kreeka esmase vastuvõtu keskuses on märkimisväärselt suurendanud seksuaalse ja soolise vägivalla ohtu, eriti üksi reisivate naiste puhul, keda sageli ei majutata eraldi. Eriti haavatavad naississerändajad ja -pagulased ning saatjata alaealised on komisjoni sõnul ühtlasi suuremas inimkaubanduse ohus. Nende ohtude minimeerimise eesmärgil tuleks suuremaid rahalisi stiimuleid pakkuda ka naiste ümberpaigutamiseks.

Muudatusettepanek 5

COM(2020) 610 final, artikli 2 punkt w

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
„rändesurve“ – olukord, kus riiki saabub suur hulk kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid või on olemas selline oht, sealhulgas juhul, kui see on seotud otsingu- ja päästeoperatsioonide järgsete saabujatega, kusjuures see on tingitud liikmesriigi geograafilisest asukohast ja kolmandates riikides toimuvatest konkreetsetest sündmustest, mis põhjustavad rändevooge, mis koormavad isegi hästi ettevalmistatud varjupaiga- ja vastuvõtusüsteeme ning eeldavad viivitamata tegutsemist;	„rändesurve“ – olukord, kus riiki saabub ***kohalikul, piirkondlikul ja/või riigi tasandil*** suur hulk kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid või on olemas selline oht, sealhulgas juhul, kui see on seotud otsingu- ja päästeoperatsioonide järgsete saabujatega, kusjuures see on tingitud liikmesriigi ***või selle piirkonna*** geograafilisest asukohast ja kolmandates riikides toimuvatest konkreetsetest sündmustest, mis põhjustavad rändevooge, mis koormavad isegi hästi ettevalmistatud varjupaiga- ja vastuvõtusüsteeme ning eeldavad viivitamata tegutsemist;

Motivatsioon

Ka rändeliikumise puhul, mis ei puuduta kogu riiklikku varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemi, võib siiski olla piirkondi ja kohti, mis on erilise surve all ja mida ähvardab ülekoormatus.

Muudatusettepanek 6

COM(2020) 610 final, artikli 6 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid ***kehtestavad*** riiklikud strateegiad, et tagada piisav suutlikkus tulemusliku varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi rakendamiseks kooskõlas käesolevas osas kehtestatud põhimõtetega. Need strateegiad ***hõlmavad*** hädaolukorra lahendamise plaani koostamist riiklikul tasandil, võttes arvesse määruse (EL) XXX/XXX [*Euroopa Liidu Varjupaigaamet*], määruse (EL) 2019/1896 (Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet) ja direktiivi XXX/XXX/EL [*vastuvõtutingimuste direktiiv*] kohast hädaolukorra lahendamise plaani koostamist ning komisjoni aruandeid, mis on koostatud rändevaldkonna valmisoleku- ja kriisikava raames. Sellised riiklikud strateegiad ***sisaldavad*** teavet selle kohta, kuidas liikmesriik rakendab käesolevas osas sätestatud põhimõtteid ja sellest tulenevaid õiguslikke kohustusi riiklikul tasandil. Nendes ***võetakse*** arvesse muid asjakohaseid strateegiaid ja olemasolevaid toetusmeetmeid, eelkõige määruse (EL) XXX/XXX [*Varjupaiga- ja Rändefond*] ja määruse (EL) XXX/XXX [*Euroopa Liidu Varjupaigaamet*] kohaseid, ning need on kooskõlas määruse (EL) 2019/1896 artikli 8 lõike 6 alusel kehtestatud integreeritud piirihalduse riiklike strateegiatega ja täiendavad neid. Neis strateegiates tuleks arvesse võtta ka varjupaigaameti ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti teostatud järelevalve, nõukogu määruse nr 1053/2013 alusel tehtud hindamise ning määruse (EL) XXX/XXX [*taustakontrolli määrus*] artikli 7 alusel teostatud järelevalve tulemusi.	Liikmesriigid ***püüavad kehtestada*** riiklikud strateegiad, et tagada piisav suutlikkus tulemusliku varjupaiga- ja rändehaldussüsteemi rakendamiseks kooskõlas käesolevas osas kehtestatud põhimõtetega. Need strateegiad ***peaksid hõlmama*** hädaolukorra lahendamise plaani koostamist ***kohalikul, piirkondlikul ja*** riiklikul tasandil, võttes arvesse määruse (EL) XXX/XXX [*Euroopa Liidu Varjupaigaamet*], määruse (EL) 2019/1896 (Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet) ja direktiivi XXX/XXX/EL [*vastuvõtutingimuste direktiiv*] kohast hädaolukorra lahendamise plaani koostamist ning komisjoni aruandeid, mis on koostatud rändevaldkonna valmisoleku- ja kriisikava raames. Sellised riiklikud strateegiad ***peaksid põhinema mitmetasandilisel koostööl asjaomaste osaliste vahel kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes, avalikus ja erasektoris ning kodanikuühiskonnas, ning sisaldama*** teavet selle kohta, kuidas liikmesriik rakendab käesolevas osas sätestatud põhimõtteid ja sellest tulenevaid õiguslikke kohustusi riiklikul tasandil. Nendes ***tuleks*** arvesse ***võtta*** muid asjakohaseid strateegiaid ja olemasolevaid toetusmeetmeid, eelkõige määruse (EL) XXX/XXX [*Varjupaiga- ja Rändefond*] ja määruse (EL) XXX/XXX [*Euroopa Liidu Varjupaigaamet*] kohaseid, ning need on kooskõlas määruse (EL) 2019/1896 artikli 8 lõike 6 alusel kehtestatud integreeritud piirihalduse riiklike strateegiatega ja täiendavad neid. Neis strateegiates tuleks arvesse võtta ka varjupaigaameti ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti teostatud järelevalve, nõukogu määruse nr 1053/2013 alusel tehtud hindamise ning määruse (EL) XXX/XXX [*taustakontrolli määrus*] artikli 7 alusel teostatud järelevalve tulemusi.

Motivatsioon

Komitee on seisukohal, et kohustus võtta kasutusele riiklikud strateegiad võib tekitada probleeme seoses meetme proportsionaalsusega. Samal ajal tuleks rohkem tähelepanu pöörata kohalikule ja piirkondlikule mõõtmele, sest strateegiad tuleb rakendada sellel tasandil.

Muudatusettepanek 7

COM(2020) 610 final, artikli 11 punkt h

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
sellest, et liikmesriikide pädevad asutused ja Euroopa Liidu Varjupaigaamet töötlevad taotleja isikuandmeid, sealhulgas vahetavad isikuga seotud andmeid üksnes selleks, et täita oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi;	sellest, et liikmesriikide pädevad asutused ja Euroopa Liidu Varjupaigaamet töötlevad taotleja isikuandmeid, sealhulgas vahetavad isikuga seotud andmeid üksnes selleks, et täita oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi***, ning sellest, et neid andmeid ei edastata päritoluriigile***;

Motivatsioon

Tuleks sätestada keeld edastada taotlejate päritoluriikidele nende kohta käivaid andmeid, mis peaksid olema täielikult hõlmatud eraelu puutumatusega.

Muudatusettepanek 8

COM(2020) 610 final, artikli 12 lõige 6

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Isiklikku vestlust korraldav liikmesriik koostab kirjaliku kokkuvõtte, mis sisaldab vähemalt taotleja vestlusel esitatud peamist teavet. Kokkuvõte esitatakse kas aruandena või tüüpvormina. Liikmesriik tagab, et taotleja või teda esindav õigusnõustaja või muu nõustaja saab kokkuvõttega aegsasti tutvuda.	Isiklikku vestlust korraldav liikmesriik koostab kirjaliku kokkuvõtte, mis sisaldab vähemalt taotleja vestlusel esitatud peamist teavet. Kokkuvõte esitatakse ***kontrollnimekirja põhjal*** kas aruandena või tüüpvormina. Liikmesriik tagab, et taotleja või teda esindav õigusnõustaja või muu nõustaja saab kokkuvõttega aegsasti tutvuda.

Motivatsioon

Teksti selguse huvides.

Muudatusettepanek 9

COM(2020) 610 final, artikkel 21

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 21 ***Territooriumile sisenemine***	
1. Kui käesoleva määruse artikli 30 lõikes 4 osutatud kahes loendis kirjeldatud otseste või kaudsete tõendite, sealhulgas määruses (EL) XXX/XXX [Eurodaci määrus] osutatud andmete põhjal tehakse kindlaks, et taotleja on kolmandast riigist maismaa, mere või õhu kaudu tulles ebaseaduslikult ületanud mõne liikmesriigi piiri, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest esimene liikmesriik, kuhu sel viisil siseneti. See kohustus langeb ära, kui taotluse registreerimise ajaks on ebaseadusliku piiriületuse kuupäevast möödunud üle kolme aasta.	
2. Lõikes 1 sätestatud reeglit kohaldatakse ka juhul, kui taotleja maabus territooriumile otsingu- ja päästeoperatsiooni järgselt.	
3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui käesoleva määruse artikli 30 lõikes 4 osutatud kahes loendis kirjeldatud otseste või kaudsete tõendite, sealhulgas määruses (EL) XXX/XXX [Eurodaci määrus] osutatud andmete põhjal on võimalik kindlaks teha, et taotleja paigutati pärast piiri ületamist käesoleva määruse artikli 57 kohaselt ümber teise liikmesriiki. Sel juhul vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest kõnealune muu liikmesriik.	

Motivatsioon

Kavandatud solidaarsusmehhanismi ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) suurenenud operatiivvastutuse tõttu uues rände- ja varjupaigaleppes ning piirialade kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kohustuslike piirimenetlustega pandud koormuse tõttu ei ole enam õigustatud võtta varjupaigataotluse eest vastutuse määramisel aluseks ebaseaduslikult välispiiri kaudu sisenemise kriteerium. See kriteerium võib solidaarsusel põhinevat jaotamist hoopis takistada. Samuti seab see, kui vastutus otsingu- ja päästeoperatsioonide käigus maabunud isikute eest omistatakse sisenemise liikmesriigile, tõenäoliselt ohtu otsingu- ja päästeoperatsioonide tõhususe, sest liikmesriigid on juba varem keeldunud maaletoimetamisest, et vältida vastutust. Ettepaneku artikli 21 (= esimese sisenemise liikmesriigi pädevus) väljajätmine ei muudaks enamiku avastatud ebaseaduslike sisenemiste puhul asjaolu, et vastutus on välispiiririigil. Ettepaneku artikli 9 lõikega 1 kohustatakse kaitse taotlejaid taotlema kaitset esimese kokkupuute riigis. See riik jääb ettepaneku artikli 8 lõike 2 kohaselt varjupaigamenetluse eest vastutavaks, kui kaitsemenetluse eest vastutava liikmesriigi määramiseks ei kohaldata muid kriteeriume. Artikli väljajätmisel väheneks aga liikmesriikide ametiasutuste koormus ja hoitaks kokku kulusid, sest kõrvaldatakse tarbetu halduskoormus. Tagasisaatmiskatsete edulootused on juba praegu väga väikesed, kui Eurodaci andmete põhjal ei ole võimalik tõendada, et siseneti ebaseaduslikult. Ettepaneku artikli 21 väljajätmisel jäävad need ära.

Muudatusettepanek 10

COM(2020) 610 final, artikli 29 lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Kui liikmesriik, kus rahvusvahelise kaitse taotlus on registreeritud, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, palub ta viivitamatult ja igal juhul kahe kuu jooksul taotluse registreerimise kuupäevast sellisel muul liikmesriigil taotleja vastu võtta. Kui Eurodac-süsteemis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud määruse (EL) XXX/XXX [*Eurodaci määrus*] artiklite 13 ja 14a kohaselt, või VISis kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 21 kohaselt, saadetakse vastuvõtmispalve ühe kuu jooksul päringutabamuse saamisest, piiramata esimese lõigu kohaldamist. Kui palvet taotleja vastuvõtmiseks ei esitata esimeses ja teises lõigus sätestatud tähtaegade jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus registreeriti. Kui taotleja on saatjata alaealine, võib vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust läbi viiv liikmesriik, kui ta leiab, et see on alaealise parimates huvides, jätkata vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust ja paluda mõnel muul liikmesriigil taotleja hoolimata esimeses ja teises lõigus sätestatud tähtaegade möödumisest vastu võtta.	Kui liikmesriik, kus rahvusvahelise kaitse taotlus on registreeritud, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, palub ta viivitamatult ja igal juhul kahe kuu jooksul taotluse registreerimise kuupäevast sellisel muul liikmesriigil taotleja vastu võtta. Kui Eurodac-süsteemis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud määruse (EL) XXX/XXX [*Eurodaci määrus*] artiklite 13 ja 14a kohaselt, või VISis kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 21 kohaselt, saadetakse vastuvõtmispalve ühe kuu jooksul päringutabamuse saamisest, piiramata esimese lõigu kohaldamist. Kui palvet taotleja vastuvõtmiseks ei esitata esimeses ja teises lõigus sätestatud tähtaegade jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus registreeriti. Kui taotleja on saatjata alaealine, võib vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust läbi viiv liikmesriik***, võimaluse korral pärast alaealise ärakuulamist***, kui ta leiab, et see on alaealise parimates huvides, jätkata vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust ja paluda mõnel muul liikmesriigil taotleja hoolimata esimeses ja teises lõigus sätestatud tähtaegade möödumisest vastu võtta.

Motivatsioon

Vastutava liikmesriigi määramise menetluse kontekstis näib artiklis kasutatud terminoloogia andvat liialt kaalutlusruumi ning eelistatult tuleks ette näha saatjata alaealise enda ärakuulamine, kui see on võimalik.

Muudatusettepanek 11

COM(2020) 610 final, artikli 55 lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Kui liikmesriik võtab kohustuse pakkuda tagasisaatmise toetamist ja ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud, kelle kohta on toetatav liikmesriik teinud tagasisaatmisotsuse, ei pöördu tagasi või neid ei saadeta välja kaheksa kuu jooksul, viib tagasisaatmist toetav liikmesriik asjaomased isikud kooskõlas artiklites 57 ja 58 sätestatud menetlusega üle oma territooriumile. See tähtaeg hakkab kulgema artikli 53 lõikes 1 või vajaduse korral artikli 49 lõikes 2 osutatud rakendusakti vastuvõtmisest.	Kui liikmesriik võtab kohustuse pakkuda tagasisaatmise toetamist ja ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud, kelle kohta on toetatav liikmesriik teinud tagasisaatmisotsuse, ei pöördu tagasi või neid ei saadeta välja kaheksa kuu jooksul, viib tagasisaatmist toetav liikmesriik ***pärast seda, kui on teostatavuse küsimuses konsulteerinud kohaliku ja/või piirkondliku omavalitsusega, kelle territooriumile üleviimine on kavandatud,*** asjaomased isikud kooskõlas artiklites 57 ja 58 sätestatud menetlusega üle oma territooriumile. See tähtaeg hakkab kulgema artikli 53 lõikes 1 või vajaduse korral artikli 49 lõikes 2 osutatud rakendusakti vastuvõtmisest.

Motivatsioon

Muudatusettepaneku eesmärk on tagada, et kohalikud ja/või piirkondlikud omavalitsused, kes peavad tagasisaatmise toetamise raames saabuvaid inimesi vastu võtma, saaksid selle ülesande täitmiseks võimalikult hästi valmistuda.

Muudatusettepanek 12

COM(2020) 610 final, artikli 55 lõige 4

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Lõikes 1 osutatud meetmete alla kuulub toetava liikmesriigi üks või mitu järgmist tegevust:	Lõikes 1 osutatud meetmete alla kuulub toetava liikmesriigi üks või mitu järgmist tegevust***, mille suhtes on asjaomasel juhul eelnevalt konsulteeritud toetatava liikmesriigi pädeva kohaliku ja/või piirkondliku omavalitsusega***:
a) ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele tagasisaatmise ja taasintegreerimise alase nõustamise pakkumine;	a) ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele tagasisaatmise ja taasintegreerimise alase nõustamise pakkumine;
b) riiklikku programmi ja vahendite kasutamine, et pakkuda ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele, kes soovivad lahkuda vabatahtlikult, logistilist, rahalist ja muud materiaalset või mitterahalist abi, sealhulgas taasintegreerimiseks;	b) riiklikku programmi ja vahendite kasutamine, et pakkuda ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele, kes soovivad lahkuda vabatahtlikult, logistilist, rahalist ja muud materiaalset või mitterahalist abi, sealhulgas taasintegreerimiseks;
c) poliitilise dialoogi ja teabevahetuse juhtimine ja toetamine kolmandate riikide ametiasutustega tagasivõtmise hõlbustamise eesmärgil;	c) poliitilise dialoogi ja teabevahetuse juhtimine ja toetamine kolmandate riikide ametiasutustega tagasivõtmise hõlbustamise eesmärgil;

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
d) kolmandate riikide pädevate asutustega ühenduse võtmine, et kontrollida kolmandate riikide kodanike isikusamasust ja saada kehtiv reisidokument;	d) kolmandate riikide pädevate asutustega ühenduse võtmine, et kontrollida kolmandate riikide kodanike isikusamasust ja saada kehtiv reisidokument;
e) toetatava liikmesriigi nimel tagasisaatmise täideviimise praktiline korraldus, näiteks tšarter- või regulaarlennud või muud transpordivõimalused kolmandasse riiki, kuhu tagasi pöördutakse.	e) toetatava liikmesriigi nimel tagasisaatmise täideviimise praktiline korraldus, näiteks tšarter- või regulaarlennud või muud transpordivõimalused kolmandasse riiki, kuhu tagasi pöördutakse.
Need meetmed ei mõjuta toetatava liikmesriigi kohustusi ja vastutust, mis on sätestatud direktiivis 2008/115/EÜ.	Need meetmed ei mõjuta toetatava liikmesriigi kohustusi ja vastutust, mis on sätestatud direktiivis 2008/115/EÜ.

Motivatsioon

Muudatusettepaneku eesmärk on tagada, et kohalikud ja/või piirkondlikud omavalitsused, kes üleviidud inimesi nende vastuvõtmisest tulenevalt tunnevad, oleksid kaasatud ka tagasisaatmise toetamisse, et tagada nende inimeste õigused ja sujuv vastutuse üleandmine.

Muudatusettepanek 13

COM(2020) 610 final, artikli 57 lõige 9

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Asjaomase isiku üleandmine toetatavalt liikmesriigilt ümberpaigutamise sihtliikmesriigile toimub pärast asjaomaste liikmesriikide omavahelist nõupidamist ja kooskõlas toetatava liikmesriigi õigusega esimesel võimalusel ning hiljemalt nelja nädala jooksul alates sellest, kui ümberpaigutamise sihtliikmesriik ümberpaigutamise kinnitas või tehti lõplik otsus üleandmisotsuse vaidlustamise või uuesti läbi vaatamise suhtes, millel on artikli 33 lõike 3 alusel peatav mõju.	Asjaomase isiku üleandmine toetatavalt liikmesriigilt ümberpaigutamise sihtliikmesriigile toimub pärast asjaomaste liikmesriikide omavahelist nõupidamist ja kooskõlas toetatava liikmesriigi õigusega esimesel võimalusel ning hiljemalt nelja nädala jooksul alates sellest, kui ümberpaigutamise sihtliikmesriik ümberpaigutamise kinnitas või tehti lõplik otsus üleandmisotsuse vaidlustamise või uuesti läbi vaatamise suhtes, millel on artikli 33 lõike 3 alusel peatav mõju. ***Seejuures tuleb tagada, et kavandatava ümberpaigutamise koha eest vastutavaid kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi varakult teavitatakse ja nendega konsulteeritakse.***

Motivatsioon

Tõhusa vastuvõtu võimaldamiseks tuleb ka pädevaid kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi vahetult teavitada ja nendega konsulteerida, et nad saaksid vastuvõtuks asjakohaselt valmistuda.

Muudatusettepanek 14

COM(2020) 610 final, artikkel 72

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Artikkel 16 asendatakse järgmisega:	1. Artikkel 16 asendatakse järgmisega:
[…]	[…]
2. Kui see on asjakohane, võib liikmesriikidel olla õigus 10 000 euro suurusele lisasummale lõikes 1 osutatud isikute pereliikme kohta, kui isikud võetakse vastu perekonna ühtsuse tagamiseks.	2. Kui see on asjakohane, võib liikmesriikidel olla õigus 10 000 euro suurusele lisasummale lõikes 1 osutatud isikute pereliikme kohta, kui isikud võetakse vastu perekonna ühtsuse tagamiseks. ***Seejuures tuleb eelkõige tagada, et osa sellest summast makstakse otse kohalikule või piirkondlikule omavalitsusele, kuhu isikud ümber asustatakse või humanitaarsetel põhjustel vastu võetakse.***
2. Artikkel 17 asendatakse järgmisega:	2. Artikkel 17 asendatakse järgmisega:
[…]	[…]
7. Kasutatavate vahendite piires on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral kohandada käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud summasid, võtmaks eelkõige arvesse kehtivat inflatsioonimäära, rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate ühest liikmesriigist teise üleandmise valdkonnas toimunud asjakohaseid muutusi ning tegureid, mille abil saab optimeerida asjaomaste summadega loodud rahalise stiimuli kasutamist.“	7. Kasutatavate vahendite piires on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral kohandada käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud summasid, võtmaks eelkõige arvesse kehtivat inflatsioonimäära, rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate ühest liikmesriigist teise üleandmise valdkonnas toimunud asjakohaseid muutusi ning tegureid, mille abil saab optimeerida asjaomaste summadega loodud rahalise stiimuli kasutamist. ***Seejuures tuleb eelkõige tagada, et osa sellest summast makstakse otse kohalikule või piirkondlikule omavalitsusele, kuhu isikud vastu võetakse.***“

Motivatsioon

Kavandatud täienduste eesmärk on tagada, et asjaomased kohalikud või piirkondlikud omavalitsused saavad vajalikku rahalist toetust.

Muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL

Muudatusettepanek 15

COM(2020) 611 final, punkt (2)

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	(i) Põhjendus 10 asendatakse järgmisega:
	„(10) Kasutada tuleks Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendeid, et piisavalt toetada liikmesriikide jõupingutusi käesoleva määruse kohaldamisel, eelkõige nende liikmesriikide jõupingutusi, kelle varjupaiga- ja vastuvõtusüsteem on sattunud erilise ja ebaproportsionaalse surve alla. Ka kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele tuleks eraldada piisavad vahendid, sealhulgas anda neile otsejuurdepääs Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondile. Samuti peab EL eraldama erivahendeid, et võimaldada suurema rändesurve all olevatel, eelkõige ELi välispiiridel asuvatel piirkondadel toime tulla nende territooriumile saabuvate saatjata alaealiste vastuvõtmise ja abistamisega.“
Põhjendus 31 asendatakse järgmisega:	***(ii)*** Põhjendus 31 asendatakse järgmisega:
„(31) Taotleja õiguste tagamiseks tuleks otsus tema taotluse kohta teha kirjalikult. Kui otsusega rahvusvahelist kaitset ei anta, tuleks taotlejat teavitada otsuse faktilistest ja õiguslikest põhjustest ja otsuse tagajärgedest, samuti sellest, mil viisil otsust vaidlustada.	„(31) Taotleja õiguste tagamiseks tuleks otsus tema taotluse kohta teha kirjalikult. Kui otsusega rahvusvahelist kaitset ei anta, tuleks taotlejat teavitada otsuse faktilistest ja õiguslikest põhjustest ja otsuse tagajärgedest, samuti sellest, mil viisil otsust vaidlustada.
(31a) Selleks et suurendada menetluste tõhusust ning vähendada põgenemise ohtu ja ebaseadusliku liikumise tõenäosust, ei tohiks rahvusvahelise kaitse taotluse kohta negatiivse otsuse tegemise ja tagasisaatmisotsuse vahel olla menetluslikke lünki. Taotlejate suhtes, kelle taotlus on tagasi lükatud, tuleks viivitamata teha tagasisaatmisotsus. Ilma et see piiraks õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, peaks tagasisaatmisotsus olema kas rahvusvahelise kaitse taotluse kohta tehtud negatiivse otsuse osa, või kui tegemist on eraldi aktiga, tuleks see teha samal ajal ja koos negatiivse otsusega.“	(31a) Selleks et suurendada menetluste tõhusust ning vähendada põgenemise ohtu ja ebaseadusliku liikumise tõenäosust, ei tohiks rahvusvahelise kaitse taotluse kohta negatiivse otsuse tegemise ja tagasisaatmisotsuse vahel olla menetluslikke lünki. Taotlejate suhtes, kelle taotlus on tagasi lükatud ***ja kellele liikmesriik ei ole otsustanud anda kaastundega seotud, humanitaar- või muudel põhjustel eraldi elamisloa või muu loa riigis viibida***, tuleks viivitamata teha tagasisaatmisotsus. Ilma et see piiraks õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, peaks tagasisaatmisotsus olema kas rahvusvahelise kaitse taotluse kohta tehtud negatiivse otsuse osa, või kui tegemist on eraldi aktiga, tuleks see teha samal ajal ja koos negatiivse otsusega.“

Motivatsioon

See soovitus tugevdab piirkondlikke ja kohalikke struktuure ning on kooskõlas komitee varasemate taotlustega selles valdkonnas. Lisaks on väga oluline, et EL eraldaks erivahendeid suurema rändesurvega piirkondadele.

Muudatusettepanek 16

COM(2020) 611 final, punkt (5), põhjendus 40h

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Tagasisaatmismenetluse kohaldamisel piiril tuleks kohaldada [uuesti sõnastatud tagasisaatmisdirektiivi] teatavaid sätteid, kuna nendega reguleeritakse tagasisaatmismenetluse aspekte, mida ei ole käesoleva määrusega kindlaks määratud, eelkõige neid, mis käsitlevad mõisteid, soodsamaid sätteid, mittetagasisaatmise põhimõtet, lapse parimaid huve, perekonnaelu ja tervislikku seisundit, põgenemise ohtu, koostöökohustust, vabatahtliku lahkumise tähtaega, tagasisaatmisotsust, väljasaatmist, väljasaatmise edasilükkamist, saatjata alaealiste tagasisaatmist ja väljasaatmist, sissesõidukeelde, tagasisaatmiseni antavaid tagatisi, kinnipidamist, kinnipidamistingimusi***, alaealiste ja perekondade kinnipidamist*** ning hädaolukordi. Selleks et vähendada selliste ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku piiriületuse ja ebaseadusliku liikumise ohtu, kelle suhtes kohaldatakse tagasisaatmismenetlust piiril, võib ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele anda kuni 15 päeva pikkuse tähtaja vabatahtlikuks lahkumiseks, ilma et see piiraks võimalust täita igal ajal vabatahtlikult tagasipöördumise kohustust.	Tagasisaatmismenetluse kohaldamisel piiril tuleks kohaldada [uuesti sõnastatud tagasisaatmisdirektiivi] teatavaid sätteid, kuna nendega reguleeritakse tagasisaatmismenetluse aspekte, mida ei ole käesoleva määrusega kindlaks määratud, eelkõige neid, mis käsitlevad mõisteid, soodsamaid sätteid, mittetagasisaatmise põhimõtet, lapse parimaid huve, perekonnaelu ja tervislikku seisundit, põgenemise ohtu, koostöökohustust, vabatahtliku lahkumise tähtaega, tagasisaatmisotsust, väljasaatmist, väljasaatmise edasilükkamist, sissesõidukeelde, tagasisaatmiseni antavaid tagatisi, kinnipidamist, kinnipidamistingimusi ning hädaolukordi. Selleks et vähendada selliste ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku piiriületuse ja ebaseadusliku liikumise ohtu, kelle suhtes kohaldatakse tagasisaatmismenetlust piiril, võib ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele anda kuni 15 päeva pikkuse tähtaja vabatahtlikuks lahkumiseks, ilma et see piiraks võimalust täita igal ajal vabatahtlikult tagasipöördumise kohustust.

Motivatsioon

Komitee toetab täielikku loobumist laste kinnipidamisest.

Muudatusettepanek 17

COM(2020) 611 final, punkt (13) artikkel 35a

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Taotluse tagasilükkamine ja tagasisaatmisotsuse tegemine Kui taotlus lükatakse tagasi, kuna see on vastuvõetamatu, põhjendamatu või ilmselgelt põhjendamatu seoses nii pagulasseisundi kui ka täiendava kaitse seisundiga või kaudselt või sõnaselgelt tagasi võetud, teevad liikmesriigid tagasisaatmisotsuse, milles järgitakse direktiivi XXX/XXX/EL [tagasisaatmisdirektiiv]. Tagasisaatmisotsus tehakse rahvusvahelise kaitse taotluse tagasilükkamise otsuses või eraldi aktina. Kui tagasisaatmisotsus tehakse eraldi aktina, tuleb see teha samal ajal ja koos rahvusvahelise kaitse taotluse tagasilükkamise otsusega.	**Taotluse tagasilükkamine ja tagasisaatmisotsuse tegemine** Kui taotlus lükatakse tagasi, kuna see on vastuvõetamatu, põhjendamatu või ilmselgelt põhjendamatu seoses nii pagulasseisundi kui ka täiendava kaitse seisundiga või kaudselt või sõnaselgelt tagasi võetud, ***ning kui liikmesriik ei ole otsustanud isikule anda kaastundega seotud, humanitaar- või muudel põhjustel eraldi elamisloa või muu loa riigis viibida,*** teevad liikmesriigid tagasisaatmisotsuse, milles järgitakse direktiivi XXX/XXX/EL [tagasisaatmisdirektiiv]. Tagasisaatmisotsus tehakse rahvusvahelise kaitse taotluse tagasilükkamise otsuses või eraldi aktina. Kui tagasisaatmisotsus tehakse eraldi aktina, tuleb see teha samal ajal ja koos rahvusvahelise kaitse taotluse tagasilükkamise otsusega.

Motivatsioon

Komisjoni ettepaneku sõnastuse kohaselt on liikmesriikidel keelatud anda kaitset muudel humanitaar- või perekondlikel põhjustel kui rahvusvaheline kaitse ilma tagasisaatmismenetlust algatamata. See on vastuolus ettepaneku COM(2016) 466 final („miinimumnõuete määrus“) artikli 3 lõikega 2, millega täpselt see õigus liikmesriikidele tagatakse („Käesolevat määrust ei kohaldata muude riiklike seisundite suhtes, mis liikmesriigid on siseriikliku õiguse kohaselt humanitaarsetel kaalutlustel andnud isikutele, kes pagulaseks või täiendava rahvusvahelise kaitse saajaks ei kvalifitseeru.“). Pealegi on liikmesriigid teatavatel asjaoludel isegi kohustatud kaitset pakkuma – see on nii nt terviseohtude korral, nagu selgitab Euroopa Liidu Kohus oma praktikas alates M'Bodji kohtuasjast. Lisaks tundub see säte üleliigne direktiivi 2008/115/EÜ („tagasisaatmisdirektiiv“) artikli 6 lõikes 1 sätestatud kohustuse tõttu väljastada ebaseadusliku riigisviibimise korral tagasisaatmisotsus. Kavandatud muudatusettepanek on kooskõlas tagasisaatmisdirektiivi artikli 6 lõikega 4.

Muudatusettepanek 18

COM(2020) 611 final, punkt (14), artikli 40 lõike 1 punkt i

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artiklit 40 muudetakse järgmiselt.	Artiklit 40 muudetakse järgmiselt.
(a) Lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:	(a) Lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:
„i) taotleja on sellise kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isikute puhul sellise kolmanda riigi endine alaline elanik, mille puhul on menetleva ametiasutuse tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal uusimate kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati aastaandmete kohaselt 20 % või väiksem, välja arvatud juhul, kui asjaomases kolmandas riigis on pärast vastavate Eurostati andmete avaldamist toimunud oluline muutus või kui taotleja kuulub isikute kategooriasse, kelle puhul ei saa 20 %-list või väiksemat osakaalu pidada nende kaitsevajadusi esindavaks.“	„i) ***taotleja taotluse kohta võib konkreetsel juhul teha otsuse lühikese aja jooksul esialgse vestluse tulemuste põhjal ning taotluse tagasilükkamise korral võib mõistlikult eeldada kiiret tagasisaatmist koduriiki või vastuvõtuks valmis kolmandasse riiki.***“
[…]	[…]

Motivatsioon

Sanktsioonide kodakondsusega sidumine tulenevalt kaitsekvootidega seotusest on vastuolus rahvusvahelises ja Euroopa õiguses kehtestatud diskrimineerimiskeeluga, kui see ei ole konkreetsel juhul põhjendatud. Seepärast teeb komitee ettepaneku luua menetlus, mis põhineb tagasipöördumise võimalusel ja tõenäosusel, et üksikotsused tehakse kiiresti, nagu seda on kasutatud Šveitsi varjupaigamenetluses alates 2019. aastast. See võimaldaks teha lühikese aja jooksul palju rohkem otsuseid, kui võimaldab kaitsekvootidega sidumine. See aitab eelkõige vähendada piirialade kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koormust. Ühtlasi võimaldab see mudel teha kiireid otsuseid kaitse andmiseks ja võib seega oluliselt kiirendada selgelt haavatavate inimeste, näiteks merelt päästetud rahvusvahelise kaitse õigusega isikute integreerimist.

Muudatusettepanek 19

COM(2020) 611 final, punkt (14), artikli 40 lõike 5 punkt c

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
[…]	[…]
(b) lõikesse 5 lisatakse järgmine punkt:	(b) lõikesse 5 lisatakse järgmine punkt:
„c) ***taotleja on sellise kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isikute puhul sellise kolmanda riigi endine alaline elanik, mille puhul on menetleva ametiasutuse tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal uusimate kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati aasta-andmete kohaselt 20 % või väiksem, välja arvatud juhul, kui asjaomases kolmandas riigis on pärast vastavate Eurostati andmete avaldamist toimunud oluline muutus või kui taotleja kuulub isikute kategooriasse, kelle puhul ei saa 20 %-list või väiksemat osakaalu pidada nende kaitsevajadusi esindavaks.***“	„c) ***taotleja taotluse kohta võib konkreetsel juhul teha otsuse lühikese aja jooksul esialgse vestluse tulemuste põhjal ning taotluse tagasilükkamise korral võib mõistlikult eeldada kiiret tagasisaatmist koduriiki või vastuvõtuks valmis kolmandasse riiki.***“

Motivatsioon

Sanktsioonide kodakondsusega sidumine tulenevalt kaitsekvootidega seotusest on vastuolus rahvusvahelises ja Euroopa õiguses kehtestatud diskrimineerimiskeeluga, kui see ei ole konkreetsel juhul põhjendatud. Seepärast teeb komitee ettepaneku luua menetlus, mis põhineb tagasipöördumise võimalusel ja tõenäosusel, et üksikotsused tehakse kiiresti, nagu seda on kasutatud Šveitsi varjupaigamenetluses alates 2019. aastast. See võimaldaks teha lühikese aja jooksul palju rohkem otsuseid kui kaitsekvootidega sidumine. See aitab eelkõige vähendada piirialade kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koormust. Ühtlasi võimaldab see mudel teha kiireid otsuseid kaitse andmiseks ja võib seega oluliselt kiirendada selgelt haavatavate inimeste, näiteks merelt päästetud rahvusvahelise kaitse õigusega isikute integreerimist.

Muudatusettepanek 20

COM(2020) 611 final, punkt (15), artikli 41 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Liikmesriik vaatab lõikes 1 osutatud juhtudel taotluse läbi piirimenetluses, kui täidetud on artikli 40 lõike 1 punktides ***c***, f või i osutatud tingimused.	Liikmesriik vaatab lõikes 1 osutatud juhtudel taotluse läbi piirimenetluses, kui täidetud on artikli 40 lõike 1 punktides f või i osutatud tingimused***, ning punktis c osutatud tingimuste puhul ainult juhul, kui olukorrast nähtub, et konkreetse juhtumi puhul võib eeldada kiiret otsust ning taotleja tagasisaatmist***.

Motivatsioon

See kergendaks nende kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koormust, kuhu taotlejad piirimenetluste ajal majutatakse.

Muudatusettepanek 21

COM(2020) 611 final, punkt (15), artikli 41 lõige 5

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Saatjata alaealiste ning alla 12aastaste alaealiste ja ***nende*** pereliikmete suhtes saab piirimenetlust kohaldada ainult artikli 40 lõike 5 punktis b osutatud juhtudel.	***Alaealiste*** ja ***nendega kaasas olevate*** pereliikmete suhtes saab piirimenetlust kohaldada ainult artikli 40 lõike 5 punktis b osutatud juhtudel ***või juhtudel, kui võib eeldada kiiret rahvusvahelise kaitse andmist pärast artikli 40 lõike 5 punkti c kohast läbivaatamist. Alaealisi ei tohiks piirimenetluste ajal kinni pidada.***

Motivatsioon

Alaealiste kaitset rahvusvahelise õiguse alusel kohaldatakse võrdselt kõigi alla 18aastaste isikute suhtes. Seepärast tuleks erimenetlusi kasutada ainult juhul, kui see on alaealise huvides või konkreetsel juhul põhjendatud kaalukate põhjustega ettepaneku artikli 40 lõike 5 punkti b tähenduses („oht liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale"). Menetluslikel põhjustel kinnipidamine ei tohiks olla võimalik. Alaealiste parimatel huvidel ja liikmesriikide julgeolekuhuvidel põhinev suunitlus on kooskõlas komitee varasemate seisukohtadega.

Muudatusettepanek 22

COM(2020) 611 final, punkt (15), artikli 41 lõike 9 punkt b

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid ei kohalda piirimenetlust või lõpetavad selle kohaldamise menetluse mis tahes etapis, kui:	Liikmesriigid ei kohalda piirimenetlust või lõpetavad selle kohaldamise menetluse mis tahes etapis, kui:
[…]	[…]
b) ***menetluslike erivajadustega taotlejatele ei saa*** lõikes 14 osutatud kohtades pakkuda vajalikku toetust;	b) ***taotlejal on menetluslikud erivajadused; va, kui konkreetselt juhul on tagatud, et*** lõikes 14 osutatud kohtades ***saab*** pakkuda vajalikku toetust;

Motivatsioon

Menetluslike erivajadustega isikutel peab konkreetsel juhul olema juurdepääs asjakohastele toetusmeetmetele, vastasel juhul ei tohi piirimenetlust nende suhtes kohaldada.

Muudatusettepanek 23

COM(2020) 611 final, punkt (15), artikli 41 lõige 11

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Piirimenetlus on võimalikult lühike ning tagab samal ajal taotluste täieliku ja õiglase läbivaatamise. See hõlmab lõigetes 2 ja 3 osutatud otsust ja vajaduse korral kaebuse kohta tehtud mis tahes otsust ning see peab olema lõpetatud ***12*** nädala jooksul alates taotluse registreerimisest. Selle ajavahemiku järel on taotlejal õigus ***siseneda*** liikmesriigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 41a lõiget 1. Erandina artiklis 34, artikli 40 lõikes 2 ja artiklis 55 sätestatud tähtaegadest kehtestavad liikmesriigid sätted läbivaatamismenetluse ja apellatsioonimenetluse kestuse kohta, millega tagatakse, et piirimenetluse raames tehtud taotluse tagasilükkamise otsuse peale esitatud kaebuse korral tehakse otsus sellise kaebuse kohta ***12*** nädala jooksul alates taotluse registreerimisest.	Piirimenetlus on võimalikult lühike***, et aidata leevendada piirialade koormust,*** ning tagab samal ajal taotluste täieliku ja õiglase läbivaatamise. See hõlmab lõigetes 2 ja 3 osutatud otsust ja vajaduse korral kaebuse kohta tehtud mis tahes otsust ning see peab olema lõpetatud ***8*** nädala jooksul alates taotluse registreerimisest. Selle ajavahemiku järel on taotlejal õigus ***liikuda kaugemale edasi*** liikmesriigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 41a lõiget 1. Erandina artiklis 34, artikli 40 lõikes 2 ja artiklis 55 sätestatud tähtaegadest kehtestavad liikmesriigid sätted läbivaatamismenetluse ja apellatsioonimenetluse kestuse kohta, millega tagatakse, et piirimenetluse raames tehtud taotluse tagasilükkamise otsuse peale esitatud kaebuse korral tehakse otsus sellise kaebuse kohta ***8*** nädala jooksul alates taotluse registreerimisest.

Motivatsioon

20 nädalat on ebamõistlikult pikk ajavahemik, mil varjupaigataotlejad on sunnitud püsima transiiditsoonides, mis tekitab piirialadele ebaproportsionaalset koormust. Euroopa Liidu Kohtu 14. mai 2020. aasta otsuses Ungari transiiditsooni kohta märgiti, et konkreetsed piirimenetlused tuleb läbi viia mõistliku ajavahemiku jooksul, ning et juba pärast nelja nädalat tuleb kohaldada tavapärast menetlust. Kuna transiidiolukord kujutab endast vabaduse piiramist, tuleb transiiditsoonide piirimenetlusi läbi viia kiiresti. Kaheksat nädalat ületav ajavahemik, mis on juba isegi varjupaigamenetluste direktiivi artikli 43 järgi lubatust (4 nädalat) kaks korda pikem, on väga tõenäoliselt ebamõistlik nii Euroopa Liidu Kohtu kui ka Euroopa Inimõiguste Kohtu hinnangul. Kaheksanädalane ajavahemik on enamasti piisav varjupaigamenetluste läbiviimiseks. Kui menetlus lõpeb negatiivse otsusega, on tagasisaatmismenetluseks ette nähtud veel kaheksa nädalat. Kui menetlusteks kuluv ajavahemik ületab kokku kolme kuud, pole tõenäoline, et tagasisaatmist saaks läbi viia kiiresti, nagu piirimenetlus ette näeb.

Muudatusettepanek 24

COM(2020) 611 final, punkt (15), artikli 41 lõige 13

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Piirimenetluses taotluste läbivaatamise ajal hoitakse taotlejaid välispiiril või transiiditsoonides või nende läheduses. Iga liikmesriik teatab komisjonile hiljemalt [kaks kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva] kohad, kus piirimenetlust välispiiridel, transiiditsoonides või nende läheduses läbi viiakse, kaasa arvatud juhul, kui kohaldatakse lõiget 3, ning tagab, et nende kohtade suutlikkus on piisav selle lõikega hõlmatud taotluste menetlemiseks. Kõigist muudatustest nende kohtade määramisel, kus piirimenetlust läbi viiakse, teatatakse komisjonile kaks kuud enne muudatuste jõustumist.	Piirimenetluses taotluste läbivaatamise ajal hoitakse taotlejaid välispiiril või transiiditsoonides või nende läheduses. Iga liikmesriik teatab komisjonile hiljemalt [kaks kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva] kohad, kus piirimenetlust välispiiridel, transiiditsoonides või nende läheduses läbi viiakse, kaasa arvatud juhul, kui kohaldatakse lõiget 3, ning tagab, et nende kohtade suutlikkus on piisav selle lõikega hõlmatud taotluste menetlemiseks. ***Teatele lisatakse aruanne konsulteerimise kohta pädeva kohaliku ja piirkondliku omavalitsusega, kelle territooriumil neid menetlusi kavatsetakse läbi viia.*** Kõigist muudatustest nende kohtade määramisel, kus piirimenetlust läbi viiakse, teatatakse komisjonile kaks kuud enne muudatuste jõustumist.

Motivatsioon

Piirimenetluste läbiviimise kohtade kavandamisel on oluline võtta nõuetekohaselt arvesse pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadusi.

Muudatusettepanek 25

COM(2020) 611 final, punkt (15), artikli 41 lõige 14

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Olukorras kus liikmesriikide poolt lõike 14 kohaselt teatatud kohtade suutlikkus lõikega 3 hõlmatud isikute taotluste menetlemiseks on ajutiselt ebapiisav, võivad liikmesriigid määrata oma territooriumil muud kohad ning pärast komisjonile teatamist majutada taotlejaid seal ajutiselt ja võimalikult lühikese aja jooksul.“	Olukorras kus liikmesriikide poolt lõike 14 kohaselt teatatud kohtade suutlikkus lõikega 3 hõlmatud isikute taotluste menetlemiseks on ajutiselt ebapiisav, võivad liikmesriigid ***pärast eelnevat konsulteerimist pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsustega*** määrata oma territooriumil muud kohad ning pärast komisjonile teatamist majutada taotlejaid seal ajutiselt ja võimalikult lühikese aja jooksul.“

Motivatsioon

Piirimenetluste läbiviimise kohtade kavandamisel on oluline võtta nõuetekohaselt arvesse pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadusi.

Muudatusettepanek 26

COM(2020) 611 final, punkt (16) artikli 41a lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Lõikes 1 osutatud isikuid ***hoitakse*** kuni ***12*** nädalat kohas, mis asub välispiiril või transiiditsoonis või nende läheduses; kui liikmesriik ei saa neid sellistes kohtades majutada, võib ta kasutada muid kohti oma territooriumil. ***12***-nädalane periood algab hetkest, mil taotlejal, kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul ei ole enam õigust riiki jääda või tal ei lubata riiki jääda.	Lõikes 1 osutatud isikuid ***majutatakse*** kuni ***8*** nädalat kohas, mis asub välispiiril või transiiditsoonis või nende läheduses; kui liikmesriik ei saa neid sellistes kohtades majutada, võib ta kasutada muid kohti oma territooriumil***, olles esmalt nõu pidanud pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsustega***. ***8***-nädalane periood algab hetkest, mil taotlejal, kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul ei ole enam õigust riiki jääda või tal ei lubata riiki jääda.

Motivatsioon

Piirimenetluste läbiviimise kohtade kavandamisel on oluline võtta nõuetekohaselt arvesse pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadusi. Samuti tuleks piirialadele avalduva surve leevendamiseks tagasisaatmismenetluse läbiviimiseks ette näha ainult kaheksa nädalat. Euroopa Liidu Kohtu 14. mai 2020. aasta otsuses Ungari transiiditsooni kohta märgiti, et konkreetsed piirimenetlused tuleb läbi viia mõistliku ajavahemiku jooksul, ning et juba pärast nelja nädalat tuleb kohaldada tavapärast menetlust. Kuna transiidiolukord kujutab endast vabaduse piiramist, tuleb transiiditsoonide piirimenetlusi läbi viia kiiresti. Kaheksat nädalat ületav ajavahemik, mis on juba isegi varjupaigamenetluste direktiivi artikli 43 järgi lubatust (4 nädalat) kaks korda pikem, on väga tõenäoliselt ebamõistlik nii Euroopa Liidu Kohtu kui ka Euroopa Inimõiguste Kohtu hinnangul. Kaheksanädalane ajavahemik on enamasti piisav varjupaigamenetluste läbiviimiseks. Kui menetlus lõpeb negatiivse otsusega, on tagasisaatmismenetluseks ette nähtud veel kaheksa nädalat. Kui menetlusteks kuluv ajavahemik ületab kokku kolme kuud, pole tõenäoline, et tagasisaatmist saaks läbi viia kiiresti, nagu piirimenetlus ette näeb. Varjupaigamenetluse määrust puudutava 2016. aasta ettepaneku artikli 34 kohaselt on ette nähtud, et taotluste vastuvõetavust ja kolmandate riikidega tehtavate kokkulepete kohaldamist puudutavad otsused tuleb teha ühe kuu jooksul. Üle kahe kuu kestev ajavahemik piirimenetluse otsuse tegemiseks oleks seega õiguslikust vaatepunktist ebamõistlik. Lühike ajavahemik tuleb ette näha ka seetõttu, et tagasisaatmine on tõenäolisem pärast kiiret, minimaalse ooteajaga menetlust. Lisaks peab ettepaneku terminoloogia olema järjepidev ning vältida tuleks mitmeti mõistetavaid sõnu, millele võidakse tugineda *de facto* kinnipidamise puhul, näiteks „hoitakse“, ja asendada need õiguslikult täpse sõnastusega, näiteks „majutatakse“, mis on kooskõlas läbivaadatud vastuvõtutingimuste direktiiviga.

Muudatusettepanek 27

COM(2020) 611 final, punkt (18), artikli 53 lõige 9

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Piirimenetluse raames tehtud otsuse puhul näevad liikmesriigid ette ***ainult üheastmelise edasikaebekorra***.	Piirimenetluse raames tehtud otsuse puhul näevad liikmesriigid ette ***õiguskaitsevahendi, mis on kooskõlas põhiõiguste harta artikliga 47. Otsuse edasikaebamiseks kohaldatakse siseriikliku õigusega ette nähtud ajavahemikke kooskõlas artikliga 55. Kooskõlas artikliga 54 on taotluse esitajatel õigus edasikaebuse ajal ja selle tulemust oodates jääda liikmesriigi territooriumile.***

Motivatsioon

Jäik piirdumine ainult üheastmelise edasikaebekorraga ja piirimenetluste range tähtaeg on vastuolus liikmesriikide pädevusega, kellel on menetlusautonoomia piirimenetluste kontekstis õiguskaitsevahendi pakkumisel. Siiski peavad liikmesriigid austama põhiõiguste harta artiklit 47 kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, mille kohaselt peavad õiguskaitsevahendeid käsitlevad eeskirjad olema kooskõlas mittediskrimineerimise põhimõttega ning võrdväärsuse ja tõhususe põhimõtetega. See tähendab, et teiste varjupaigataotlejatega võrreldes ebasoodsamasse olukorda seadmine ja ebavõrdne kohtlemine võrreldes teiste sarnaste halduskohtumenetlustega on lubamatu. Muudatusettepaneku eesmärk on tagada nende nõuete täitmine. Samuti ei saa kehtestada ELis ühtset ajavahemikku, mille jooksul edasikaebusele tuleb vastata, mistõttu on parim lahendus siduda see liikmesriigi õiguses ette nähtud sätetega.

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kolmandate riikide kodanike taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817

Muudatusettepanek 28

COM(2020) 612 final, põhjendus 12

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Taustakontroll tuleks teha välispiiril või selle läheduses***, enne kui asjaomasele isikule antakse luba liikmesriigi territooriumile siseneda***. Liikmesriigid peaksid kohaldama oma õigusnormidega ette nähtud meetmeid, et takistada asjaomasel isikul taustakontrolli ajal oma ***territooriumile siseneda***. Teatavatel juhtudel võib see vajaduse korral hõlmata kinnipidamist vastavalt seda valdkonda reguleerivatele liikmesriigi õigusnormidele.	Taustakontroll tuleks teha välispiiril või selle läheduses. Liikmesriigid peaksid kohaldama oma õigusnormidega ette nähtud meetmeid, et takistada asjaomasel isikul taustakontrolli ajal oma ***territooriumil kaugemale edasi liikuda***. Teatavatel juhtudel***, välja arvatud alaealiste puhul,*** võib see vajaduse korral hõlmata kinnipidamist vastavalt seda valdkonda reguleerivatele liikmesriigi õigusnormidele. ***Kui taustakontrolli tulemusel keelatakse isikul riigi territooriumil edasi liikuda, kohaldatakse Schengeni piirieeskirjade artiklit 14.***

Motivatsioon

Rahvusvaheline õigus välistab lastelt halduslikel põhjustel vabaduse võtmise ning Euroopa Liidu Kohtu hinnangul ei tohi alaealisi kohelda rände kontekstis süsteemselt täiskasvanutena. Edasiliikumise keelamine pärast taustakontrolli peab olema kooskõlas Schengeni piirieeskirjadega täielikult põhjendatud.

Muudatusettepanek 29

COM(2020) 612 final, põhjendus 20

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks taustakontrolli tegemise kohad ***oma välispiiril või selle läheduses***, võttes arvesse geograafiat ja olemasolevat taristut ning tagades, et nii kinnipeetud kolmandate riikide kodanikud kui ka piiripunktis piiri ületavad kolmandate riikide kodanikud saaks kiiresti suunata taustakontrolli. Taustakontrolliga seotud ülesandeid võib täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1896[23] artikli 2 punktis 23 osutatud esmase vastuvõtu piirkondades.	Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks taustakontrolli tegemise kohad, võttes arvesse ***pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arvamusi,*** geograafiat ja olemasolevat taristut ning tagades, et nii kinnipeetud kolmandate riikide kodanikud kui ka piiripunktis piiri ületavad kolmandate riikide kodanikud saaks kiiresti suunata taustakontrolli. Taustakontrolliga seotud ülesandeid võib täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1896[23] artikli 2 punktis 23 osutatud esmase vastuvõtu piirkondades.

Motivatsioon

Liikmesriikidel peaks olema lubatud valida sobivad kohad vastavalt oma riigi oludele ja võimalustele. Eelkõige peab neil tänu detsentraliseerimisvõimalustele olema võimalik võtta arvesse erilist survet piirkondadele välispiiril või selle läheduses. Seejuures on oluline, et taustakontrolli teostamise kohtade kavandamisel võetaks nõuetekohaselt arvesse pädevate kohalike või piirkondlike omavalitsuste vajadusi.

Muudatusettepanek 30

COM(2020) 612 final, põhjendus 24

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Pärast taustakontrolli peaksid taustakontrolli eest vastutavad asutused täitma taustakontrolli kokkuvõtte. Vorm tuleks edastada rahvusvahelise kaitse taotlusi läbivaatavale asutusele või tagasisaatmise valdkonnas pädevale asutusele, sõltuvalt sellest, kumba asutusse isik on suunatud. Esimesel juhul peaks taustakontrolli eest vastutav asutus teatama samuti kõik üksikasjad, mis võivad tunduda olulised, et määrata kindlaks, kas pädev asutus peaks asjaomase kolmanda riigi kodaniku taotluse suhtes kohaldama kiirendatud läbivaatamismenetlust või piirimenetlust.	Pärast taustakontrolli peaksid taustakontrolli eest vastutavad asutused täitma taustakontrolli kokkuvõtte. Vorm tuleks edastada rahvusvahelise kaitse taotlusi läbivaatavale asutusele või tagasisaatmise valdkonnas pädevale asutusele, sõltuvalt sellest, kumba asutusse isik on suunatud***, ning asjaomasel juhul ka siseriikliku õiguse alusel tervisekaitse ja julgeoleku eest vastutavatele asutustele ja/või haavatavate isikute puhul, nagu saatjata alaealised ja üksi reisivad naised, pädevatele asutustele***. Esimesel juhul peaks taustakontrolli eest vastutav asutus teatama samuti kõik üksikasjad***, iseäranis võimalikud erilised kaitsevajadused***, mis võivad tunduda olulised, et määrata kindlaks, kas pädev asutus peaks asjaomase kolmanda riigi kodaniku taotluse suhtes kohaldama kiirendatud läbivaatamismenetlust või piirimenetlust.

Motivatsioon

Põhjendatud tervise- või julgeolekukahtluste korral tuleks need edastada asjaomastele pädevatele asutustele. Isegi kui nende asutuste osalemine taustakontrollis on ette nähtud, tuleks samuti tagada, et nad saavad kogu asjakohase teabe. Sama kehtib juhtumite puhul, kus taustakontrolli käigus tehakse kindlaks erilised kaitsevajadused, kui siseriikliku õiguse kohaselt on asjaomase asutuse asemel pädev muu asutus, nagu see on tavaliselt laste puhul, kuid võimalik, et ka inimkaubanduse ohvrite ja muude rühmade puhul. Eelkõige on oluline meeles pidada neid rühmi, kes on kõige haavatavamad ja keda võidakse rändeprotsessi ajal kuritarvitada, nagu saatjata alaealised ja üksi reisivad naised.

Muudatusettepanek 31

COM(2020) 612 final, artikli 3 lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 3	*Artikkel 3*
Taustakontroll välispiiril	**Taustakontroll välispiiril**
1. Käesolevat määrust kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kes on:	1. Käesolevat määrust kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kes on:

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
a) kinni peetud seoses liikmesriigi välispiiri ebaseadusliku ületamisega maa-, mere- või õhuteed pidi, välja arvatud need kolmandate riikide kodanikud, kelle biomeetrilisi andmeid liikmesriik ei ole vastavalt määruse (EL) 603/2013 artikli 14 lõigetele 1 ja 3 kohustatud koguma muul põhjusel kui nende vanuse tõttu, või	a) kinni peetud seoses liikmesriigi välispiiri ebaseadusliku ületamisega maa-, mere- või õhuteed pidi, välja arvatud need kolmandate riikide kodanikud, kelle biomeetrilisi andmeid liikmesriik ei ole vastavalt määruse (EL) 603/2013 artikli 14 lõigetele 1 ja 3 kohustatud koguma muul põhjusel kui nende vanuse tõttu, või
b) maabunud liikmesriigi territooriumile pärast otsingu- ja päästeoperatsiooni.	b) maabunud liikmesriigi territooriumile pärast otsingu- ja päästeoperatsiooni.
Taustakontrolli kohaldatakse nende isikute suhtes olenemata sellest, kas on taotlenud rahvusvahelist kaitset.	Taustakontrolli***, mille teostab vastavalt määruse (EL) 2016/399 (Schengeni piirieeskirjad) artikli 14 lõikele 2 siseriikliku õiguse alusel sisenemise keelamise eest vastutav asutus,*** kohaldatakse nende isikute suhtes olenemata sellest, kas ***nad*** on taotlenud rahvusvahelist kaitset.

Motivatsioon

Taustakontrollimenetlusega lisatakse veel üks etapp rändehaldusprotsessi, mis paljude kõige suurema surve all olevate liikmesriikide jaoks on juba niigi koormav. Vältimaks vajadust kehtestada selleks eraldi menetlus, mis tekitab märkimisväärset lisakoormust eelkõige välispiiririikidele, teeb Euroopa Regioonide Komitee ettepaneku integreerida see menetlus piirikontrolli ning teha see ülesandeks vastavalt määruse (EL) 2016/399 (Schengeni piirieeskirjad) artikli 14 lõike 2 teisele lõigule sisenemiskeelu eest vastutavatele riiklikele asutustele, kui taustakontrolli tehakse välispiiril seoses riiki sisenemisega, ilma et territooriumile sisenemise tingimused oleksid täidetud. Menetluse integreerimisega piirikontrolliprotsessi ja piirivalveasutuste ülesannetesse on paremini tagatud, et taustakontroll saab täita soovitud ülesannet, nimelt et kinnipeetud isikud suunatakse võimalikult varakult asjakohase menetluse juurde ning et neid menetlusi saab alustada viivituste ja katkestusteta. Kuna artikliga 3 hõlmatud kolmandate riikide kodanike puhul on kolm võimalikku lähenemisviisi (sisenemise keelamine, tagasisaatmismenetluse eest vastutavatesse asutustesse suunamine, varjupaigaasutustesse või solidaarsusmehhanismil põhineva varjupaigamenetluse eest vastutavasse liikmesriiki suunamine), millest üks on piirilt tagasisaatmine vastavalt määruse (EL) 2016/399 (Schengeni piirieeskirjad) artiklile 14, tagab selline taustakontrolli ülesande määramine ühtse lähenemisviisi ning taustakontrolli sidumise võimaliku sisenemiskeeluga, mis oluliselt hõlbustab menetluse tõhusat rakendamist. Lisaks saab taustakontrolli tulemuse ilma edasiste vaheetappideta lisada sisenemiskeelu otsusesse.

Muudatusettepanek 32

COM(2020) 612 final, artikkel 5

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Taustakontroll liikmesriigi territooriumil Liikmesriigid teevad taustakontrolli oma territooriumilt leitud kolmandate riikide kodanikele, kui ei ole teavet selle kohta, et isik on liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ületanud välispiiri seaduslikult.	Taustakontroll liikmesriigi territooriumil Liikmesriigid teevad taustakontrolli oma territooriumilt leitud kolmandate riikide kodanikele, kui ei ole teavet selle kohta, et isik on liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ületanud välispiiri seaduslikult. ***Liikmesriikide ametiasutusele avalduva surve vähendamiseks tuleks vältida osa taustakontrolli ülesannete dubleerimist, näiteks rahvusvahelise kaitse taotlemise korral.***

Motivatsioon

Taustakontrolli tuleb eraldi läbi viia ainult vajaduse korral. Rahvusvahelise kaitse taotlemisel on osa taustakontrolli ülesannetest (identifitseerimine, erilised kaitsevajadused) juba hõlmatud Eurodaci määrusest ja vastuvõtutingimuste direktiivist tulenevate kohustusega ning taustakontroll peaks olema kõnealuste menetluste osa.

Muudatusettepanek 33

COM(2020) 612 final, artikkel 6

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 6	*Artikkel 6*
Taustakontrolli tegemise nõuded	**Taustakontrolli tegemise nõuded**
1. Artiklis 3 nimetatud juhtudel tehakse taustakontroll kohas***, mis asub välispiiril või selle lähedal***.	1. Artiklis 3 nimetatud juhtudel tehakse taustakontroll ***sobivas*** kohas ***liikmesriigi territooriumil***. ***Need kohad määratakse kindlaks pärast konsulteerimist pädeva kohaliku või piirkondliku omavalitsusega.***
2. Artiklis 5 nimetatud juhtudel tehakse taustakontroll sobivas kohas liikmesriigi territooriumil.	2. Artiklis 5 nimetatud juhtudel tehakse taustakontroll sobivas kohas liikmesriigi territooriumil. ***Need kohad määratakse kindlaks pärast konsulteerimist pädeva kohaliku või piirkondliku omavalitsusega.***
3. Artiklis 3 nimetatud juhtudel tehakse taustakontroll viivitamata ja viiakse igal juhul lõpule viie päeva jooksul alates isiku kinnipidamisest välispiiril, asjaomase liikmesriigi territooriumile maabumisest või piiripunkti läbimisest. Erandjuhul, kui ebaproportsionaalselt suur arv kolmandate riikide kodanikke peab läbima taustakontrolli ühel ja samal ajal, mistõttu on tegelikult võimatu taustakontrolli nimetatud tähtaja jooksul lõpule viia, võib viiepäevast tähtaega pikendada maksimaalselt täiendava viie päeva võrra.	3. Artiklis 3 nimetatud juhtudel tehakse taustakontroll viivitamata ja viiakse igal juhul lõpule viie päeva jooksul alates isiku kinnipidamisest välispiiril, asjaomase liikmesriigi territooriumile maabumisest või piiripunkti läbimisest. Erandjuhul, kui ebaproportsionaalselt suur arv kolmandate riikide kodanikke peab läbima taustakontrolli ühel ja samal ajal, mistõttu on tegelikult võimatu taustakontrolli nimetatud tähtaja jooksul lõpule viia, võib viiepäevast tähtaega pikendada maksimaalselt täiendava viie päeva võrra.
Artikli 3 lõike 1 punktis a nimetatud selliste isikute puhul, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) 603/2013 artikli 14 lõikeid 1 ja 3 ning kes jäävad füüsiliselt välispiirile kauemaks kui 72 tundi, lühendatakse taustakontrolli tegemise tähtaega kahe päevani.	Artikli 3 lõike 1 punktis a nimetatud selliste isikute puhul, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) 603/2013 artikli 14 lõikeid 1 ja 3 ning kes jäävad füüsiliselt välispiirile kauemaks kui 72 tundi, lühendatakse taustakontrolli tegemise tähtaega kahe päevani. ***Igal juhul tuleb tagada iga konkreetse juhtumi asjakohane hindamine, et vältida menetluse käigus diskrimineerivat käitumist.***

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
4. Liikmesriik teatab komisjonile viivitamata lõikes 3 osutatud erandjuhust. Liikmesriik teatab komisjonile viivitamata, kui taustakontrolli tähtaja pikendamiseks enam põhjust ei ole.	4. Liikmesriik teatab komisjonile viivitamata lõikes 3 osutatud erandjuhust. Liikmesriik teatab komisjonile viivitamata, kui taustakontrolli tähtaja pikendamiseks enam põhjust ei ole.
5. Artiklis 5 nimetatud taustakontroll tehakse viivitamata ja viiakse igal juhul lõpule kolme päeva jooksul alates isiku kinnipidamisest.	5. Artiklis 5 nimetatud taustakontroll tehakse viivitamata ja viiakse igal juhul lõpule kolme päeva jooksul alates isiku kinnipidamisest.
6. Taustakontroll koosneb järgmistest kohustuslikest osadest:	6. Taustakontroll koosneb järgmistest kohustuslikest osadest:
a) esialgne tervise- ja haavatavuse kontroll, mis on sätestatud artiklis 9;	a) esialgne tervise- ja haavatavuse kontroll, mis on sätestatud artiklis 9;
b) isiku tuvastamine, mis on sätestatud artiklis 10;	b) isiku tuvastamine, mis on sätestatud artiklis 10;
c) biomeetriliste andmete registreerimine asjakohastes andmebaasides, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 6, kui seda ei ole veel tehtud;	c) biomeetriliste andmete registreerimine asjakohastes andmebaasides, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 6, kui seda ei ole veel tehtud;
d) julgeolekukontroll, mis on sätestatud artiklis 11;	d) julgeolekukontroll, mis on sätestatud artiklis 11;
e) artiklis 13 sätestatud taustakontrolli kokkuvõtte täitmine;	e) artiklis 13 sätestatud taustakontrolli kokkuvõtte täitmine;
f) asjakohase menetluse juurde suunamine, nagu on sätestatud artiklis 14.	f) asjakohase menetluse juurde suunamine, nagu on sätestatud artiklis 14.
7. Liikmesriigid määravad asutused, kes on pädevad taustakontrolli tegema.	7. Liikmesriigid määravad asutused, kes on pädevad taustakontrolli tegema ***kooskõlas artiklitega 3 ja 5***.
Liikmesriigid määravad artiklis 9 sätestatud tervisekontrolli tegema kvalifitseeritud meditsiinitöötajad. Vajaduse korral tuleb kaasata ka liikmesriigi lastekaitseasutused ja riiklik inimkaubanduse vastase võitluse raportöör.	Liikmesriigid määravad artiklis 9 sätestatud tervisekontrolli tegema kvalifitseeritud meditsiinitöötajad. Vajaduse korral tuleb kaasata ka liikmesriigi lastekaitseasutused ja riiklik inimkaubanduse vastase võitluse raportöör.
Pädevaid asutusi võivad taustakontrolli tegemisel abistada või toetada Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja [Euroopa Liidu Varjupaigaameti] eksperdid või kontaktametnikud ja rühmad oma volituste piires.	Pädevaid asutusi võivad taustakontrolli tegemisel abistada või toetada Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja [Euroopa Liidu Varjupaigaameti] eksperdid või kontaktametnikud ja rühmad oma volituste piires.

Motivatsioon

Liikmesriikidel peaks olema lubatud valida sobivad kohad vastavalt oma riigi oludele ja võimalustele. Eelkõige peab neil tänu detsentraliseerimisvõimalustele olema võimalik võtta arvesse erilist survet piirkondadele välispiiril või selle läheduses. Taustakontrolli teostamise kohtade kavandamisel tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadusi.

Menetlust ei tohi läbi viia diskrimineerival viisil. Selleks et vältida ülesannete dubleerimist, peab pädevate asutuste määramine olema kooskõlas artiklite 3 ja 5 kavandatud sätetega.

Muudatusettepanek 34

COM(2020) 612 final, artikli 9 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Kui on märke sellest, et kolmanda riigi kodanik on haavatav või tal on vastuvõtu või menetlusega seoses erivajadused, saab ta õigeaegset ja piisavat tuge, pidades silmas tema füüsilist ja vaimset tervist. Alaealisele pakuvad koostöös lastekaitseasutustega tuge töötajad, kes on koolitatud ja kvalifitseeritud alaealistega tegelemiseks.	Kui on märke sellest, et kolmanda riigi kodanik on haavatav või tal on vastuvõtu või menetlusega seoses erivajadused, saab ta ***kvalifitseeritud erialaste nõustamisasutuste või pädevate asustuste kaudu*** õigeaegset ja piisavat tuge, pidades silmas tema füüsilist ja vaimset tervist. ***Ühtlasi tagatakse, et kättesaadavad on kolmandate riikide kodanike teatud rühmade, nt rasedate naiste, soolise või seksuaalvägivalla ohvrite, puuetega inimeste ja LGBTIQ-inimeste erivajaduste seisukohast asjakohased spetsialistid***. Alaealisele pakuvad koostöös lastekaitseasutustega tuge töötajad, kes on koolitatud ja kvalifitseeritud alaealistega tegelemiseks. ***Selleks teavitatakse seal viibivatest alaealistest viivitamata lastekaitse eest vastutavaid riiklikke asutusi. Saatjata alaealistele taustakontrolli ei tehta ja nad tuleb viivitamata suunata pädevatesse lastekaitseasutustesse. Lisaks teavitatakse pädevaid asutusi, kui on märke artikli 40 lõike 5 punktis b osutatud tõsistest julgeolekuprobleemidest.***

Motivatsioon

Kui tehakse kindlaks erilised kaitsevajadused, tuleb õigeaegse ja asjakohase toe tagamiseks osutada tuge kvalifitseeritud erialaste nõustamisasutuste või pädevate asustuste kaudu. Samuti on vaja tagada, et seal viibivatest alaealistest teavitatakse viivitamata lastekaitse eest vastutavaid asutusi. Kui tegemist on saatjata ja alaealiste isikutega, tuleb nad suunata pädevate asutuste juurde, et need saaksid võtta rahvusvahelise, Euroopa ja siseriikliku õiguse alusel ette nähtud kaitse- ja toetusmeetmeid ning eelkõige määrata eestkostja või hooldaja. Samal ajal vajavad kaitset LGBTIQ-inimesed, sest nemad moodustavad viimase kõige haavatavamate rändajate rühmadest. Neid saabub praegu Euroopasse suurel arvul, ent meil puuduvad nende jaoks reaalsed kaitsesüsteemid.

Muudatusettepanek 35

COM(2020) 612 final, artikkel 14

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 14	*Artikkel 14*
Taustakontrolli tulemus	**Taustakontrolli tulemus**
[…]	[…]

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Kolmanda riigi kodanik, kes esitas rahvusvahelise kaitse taotluse, suunatakse määruse (EL) nr XXX/XXX [varjupaigamenetluse määrus] artiklis XY nimetatud asutustesse koos käesoleva määruse artiklis 13 osutatud vormiga. Seda tehes märgib taustakontrolli tegev asutus kokkuvõttes ära kõik asjaolud, mis võivad esmapilgul ***olla olulised***, et suunata asjaomane kolmanda riigi kodanik kiirendatud läbivaatamismenetlusse või piirimenetlusse.	2. Kolmanda riigi kodanik, kes esitas rahvusvahelise kaitse taotluse, suunatakse määruse (EL) nr XXX/XXX [varjupaigamenetluse määrus] artiklis XY nimetatud asutustesse koos käesoleva määruse artiklis 13 osutatud vormiga. Seda tehes märgib taustakontrolli tegev asutus kokkuvõttes ära kõik asjaolud, mis võivad esmapilgul ***kõnelda selle poolt või vastu***, et suunata asjaomane kolmanda riigi kodanik kiirendatud läbivaatamismenetlusse või piirimenetlusse. ***Eelkõige tuleks viidata eriliste kaitsevajadustega seotud leidudele või kahtlustele, eeskätt saatjata alaealiste puhul.***
[…]	[…]
7. Kui artikli 3 lõikes 1 ja artiklis 5 osutatud kolmanda riigi kodanik suunatakse kas varjupaiga- või tagasisaatmismenetluse juurde, lõpeb taustakontroll. Kui kõik kontrollid ei ole artikli 6 lõigetega 3 ja 5 ettenähtud tähtaegade jooksul lõpule viidud, lõpeb isiku taustakontroll sellegipoolest ja ta suunatakse asjakohase menetluse juurde.	7***. Vajaduse korral teavitatakse tervisekaitse ja julgeoleku eest vastutavaid asutusi või konkreetsete rühmade puhul pädevaid asutusi ning kui siseriiklik õigus seda ette näeb, suunatakse asjaomased isikud kõnealuste asutuste juurde.***
	8. Kui artikli 3 lõikes 1 ja artiklis 5 osutatud kolmanda riigi kodanik suunatakse kas varjupaiga- või tagasisaatmismenetluse juurde, lõpeb taustakontroll. Kui kõik kontrollid ei ole artikli 6 lõigetega 3 ja 5 ettenähtud tähtaegade jooksul lõpule viidud, lõpeb isiku taustakontroll sellegipoolest ja ta suunatakse asjakohase menetluse juurde.

Motivatsioon

Tagamaks, et eriliste kaitsevajadustega isikuid ei suunata edasi piiri- või kiirmenetlusse, mida sellistel juhtudel saaks läbi viia üksnes märkimisväärsete õiguslike ja praktiliste raskustega, tuleks selgitada, et need isikud suunatakse menetleva ametiasutuse juurde enne, kui viimane teeb otsuse menetluse liigi kohta. Eelkõige tervise- ja julgeolekuohtude korral tuleks võimaldada suunamist ka muude kui üksnes menetlevate asutuste või tagasisaatmismenetluse eest vastutavate asutuste juurde. Lisaks peaks liikmesriikidele jääma võimalus kehtestada teatavate eriliste kaitsevajadustega rühmade puhul spetsiaalsed pädevused. Eelkõige on oluline võtta arvesse spetsiaalseid kaitsemeetmeid, mida vajavad saatjata alaealised välismaalased.

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb kriisi ja vääramatu jõuga seotud olukordi rände- ja varjupaigaküsimuste valdkonnas

Muudatusettepanek 36

COM(2020) 613 final, põhjendus 11

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Solidaarsusmeetmete nõuetekohase rakendamise tagamiseks kriisiolukorras tuleks kohaldada määruses (EL) XXX/XXX [*varjupaiga- ja rändehaldus*] sätestatud menetlusnorme ümberpaigutamise läbiviimiseks ja tagasisaatmise toetamiseks, kuid neid tuleks kohandada, et võtta arvesse konkreetse olukorra tõsidust ja kiireloomulisust.	Solidaarsusmeetmete nõuetekohase rakendamise tagamiseks kriisiolukorras tuleks kohaldada määruses (EL) XXX/XXX [*varjupaiga- ja rändehaldus*] sätestatud menetlusnorme ümberpaigutamise läbiviimiseks ja tagasisaatmise toetamiseks, kuid neid tuleks kohandada, et võtta arvesse konkreetse olukorra tõsidust ja kiireloomulisust. ***Eelkõige saatjata alaealised tuleks võimalikult kiiresti ümber paigutada nende eest vastutavatesse liikmesriikidesse või mujale ELi territooriumil, kui neil on pereliikmeid teistes ELi liikmesriikides.***

Motivatsioon

Komitee positsioon on juba pikka aega olnud toetada saatjata alaealiste paremat juurdepääsu õigustele ja see tuleneb (õiguslikust) vajadusest seada esikohale lapse huvid. EL peab aitama suunata saatjata alaealisi teistesse liikmesriikidesse, kui neil on seal pereliikmeid, et leevendada survet piirialadele ning toimida solidaarsuse ja ühisvastutuse vaimus, mida uus pakt peaks toetama.

Muudatusettepanek 37

COM(2020) 613 final, põhjendus 14

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Selleks et tagada liikmesriikidele vajalik paindlikkus selliste rändajate suure sissevoolu korral, kes väljendavad kavatsust taotleda varjupaika, tuleks laiendada määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artikliga 41 kehtestatud piirimenetluse kohaldamist ning varjupaigakriiside lahendamise menetlus peaks võimaldama liikmesriikidel ***teha piirimenetluse raames otsuse ka taotluse põhjendatuse kohta juhtudel, kui taotlejal on sellise riigi kodakondsus või kui kodakondsuseta isik on sellise kolmanda riigi varasem alaline elanik, mille puhul varjupaigataotluste rahuldamise määr kogu ELis on 75 % või madalam. Selle tulemusena peaksid liikmesriigid jätkama kriisiolukorras määruse (EL) XXX/XXX [varjupaigamenetluste määrus] artiklis 41 sätestatud piirimenetluse kohaldamist, kuid nad võivad laiendada piirimenetluse kohaldamist kolmandate riikide kodanikele, kes on pärit kolmandatest riikidest, mille keskmine taotluste rahuldamise määr kogu ELis on üle 20 %, kuid alla 75 %***.	Selleks et tagada liikmesriikidele vajalik paindlikkus selliste rändajate suure sissevoolu korral, kes väljendavad kavatsust taotleda varjupaika, tuleks laiendada määruse (EL) XXX/XXX [varjupaigamenetluste määrus] artikliga 41 kehtestatud piirimenetluse kohaldamist ning varjupaigakriiside lahendamise menetlus peaks võimaldama liikmesriikidel ***komisjoniga konsulteerides kohaldada tavapärast varjupaigamenetlust, et leevendada rändesurve mõju piirialadele***.

Motivatsioon

Pingelistes olukordades kaasneb piirimenetlustega täiendav koorem piirialadele. Liikmesriikidel peaks olema võimalus Euroopa Komisjoniga konsulteerides saabujatega tõhusalt toime tulemiseks loobuda piirimenetlustest ning viia läbi varjupaigamenetlusi muudes asukohtades oma territooriumil, mitte piiril.

Muudatusettepanek 38

COM(2020) 613 final, põhjendus 16

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Võttes arvesse võimalikku survet varjupaigasüsteemile, peaks liikmesriikidel kriisiolukorras olema võimalus mitte lubada oma ***territooriumile siseneda*** taotlejaid, kelle suhtes kohaldatakse piirimenetlust, pikema aja jooksul, kui on sätestatud määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artikli 41 lõigetes 11 ja 13. Menetlused tuleks siiski lõpule viia võimalikult kiiresti ja igal juhul tuleks neid ajavahemikke pikendada ainult täiendava ajavahemiku võrra, mis ei ületa kaheksat nädalat***; kui*** neid menetlusi ei ole võimalik selle pikendatud ajavahemiku lõpuks lõpule viia, ***tuleks*** taotlejatele ***anda*** luba ***siseneda*** liikmesriigi ***territooriumile*** rahvusvahelise kaitse menetluse lõpuleviimiseks.	Võttes arvesse võimalikku survet varjupaigasüsteemile, ***ent samuti survet sellest kriisist mõjutatud piirkondadele,*** peaks liikmesriikidel kriisiolukorras olema võimalus mitte lubada oma ***territooriumil kaugemale edasi liikuda taotlejatel***, kelle suhtes kohaldatakse piirimenetlust, pikema aja jooksul, kui on sätestatud määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artikli 41 lõigetes 11 ja 13. Menetlused tuleks siiski lõpule viia võimalikult kiiresti ja igal juhul tuleks neid ajavahemikke pikendada ainult täiendava ajavahemiku võrra, mis ei ületa kaheksat nädalat. ***Kui*** neid menetlusi ei ole võimalik selle pikendatud ajavahemiku jooksul lõpule viia, ***antakse*** taotlejatele luba ***liikuda kaugemale edasi*** liikmesriigi ***territooriumil*** rahvusvahelise kaitse menetluse lõpuleviimiseks.

Motivatsioon

Piirimenetlust ei tuleks pikendada esmalt selle piirialadele avaldatavat mõju kaalumata.

Muudatusettepanek 39

COM(2020) 613 final, põhjendus 23

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Kriisiolukorras peaks liikmesriikidel olema võimalus peatada selliste rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamine, mille on esitanud kolmandatest riikidest ümberasustatud isikud, kes ei saa oma päritoluriiki tagasi pöörduda, kus neid ähvardab suur oht langeda erakorralistes relvakonfliktides juhusliku vägivalla ohvriks. Sellisel juhul tuleks kõnealustele isikutele anda viivitamatu kaitse seisund. Liikmesriigid peaksid jätkama nende taotluse läbivaatamist hiljemalt üks aasta pärast läbivaatamise peatamist.	Kriisiolukorras peaks liikmesriikidel olema võimalus peatada selliste rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamine, mille on esitanud kolmandatest riikidest ümberasustatud isikud, kes ei saa oma päritoluriiki tagasi pöörduda, kus neid ähvardab suur oht langeda erakorralistes relvakonfliktides juhusliku vägivalla ohvriks. Sellisel juhul tuleks kõnealustele isikutele anda viivitamatu kaitse seisund. ***Kriisiolukorras peaks liikmesriikidel olema samuti võimalik anda lastele, eriti haavatavatele isikutele ning teistele viivitamatut kaitset vajavate isikute rühmadele viivitamatu kaitse seisund, kui see on siseriikliku õiguse alusel lubatud.*** Liikmesriigid peaksid jätkama nende taotluse läbivaatamist hiljemalt üks aasta pärast läbivaatamise peatamist.

Motivatsioon

Kriisimääruse reguleerimisalasse kuuluvates olukordades vajavad lapsed ja eriliste kaitsevajadustega inimesed vähemalt minimaalset kindlustunnet ELi jäämise suhtes. Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega peaks liikmesriikidel olema ka võimalus siseriikliku õiguse alusel lubada kolmandate riikide kodanikel viibida oma territooriumil muudel alustel.

Muudatusettepanek 40

COM(2020) 613 final, artikli 1 lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 1	*Artikkel 1*
Reguleerimisese	**Reguleerimisese**
[…]	[…]
2. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab kriisiolukord järgmist:	2. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab kriisiolukord järgmist:
(a) erakorraline olukord, kus ELi ebaseaduslikult saabuvate või otsingu- ja päästeoperatsiooni järgselt maabuvate kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute massiline sissevool on asjaomase liikmesriigi rahvaarvu ja SKP suhtes nii ulatuslik ja sellist laadi, et see halvab liikmesriigi varjupaiga-, vastuvõtu- või tagasisaatmissüsteemi ning sellel võivad olla tõsised tagajärjed Euroopa ühise varjupaigasüsteemi või määruses (EL) XXX/XXX [*varjupaiga- ja rändehaldus*] sätestatud ühise raamistiku toimimisele, või	(a) erakorraline olukord, kus ELi ebaseaduslikult saabuvate või otsingu- ja päästeoperatsiooni järgselt maabuvate kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute massiline sissevool on asjaomase liikmesriigi rahvaarvu ja SKP suhtes nii ulatuslik ja sellist laadi, et see halvab liikmesriigi varjupaiga-, vastuvõtu- või tagasisaatmissüsteemi **kohalikul, piirkondlikul ja/või riigi tasandil** ning sellel võivad olla tõsised tagajärjed Euroopa ühise varjupaigasüsteemi või määruses (EL) XXX/XXX [*varjupaiga- ja rändehaldus*] sätestatud ühise raamistiku toimimisele, või
(b) sellise olukorra tekkimise otsene oht.	(b) sellise olukorra tekkimise otsene oht.

Motivatsioon

Kõrgest sisenemis- ja taotlusmäärast tulenev koormus on sageli piirkondlikku laadi ja sõltub eelkõige reisimarsruutidest. Süsteemi toimimise tõrge kohalikul või piirkondlikul tasandil tuleks samuti määratleda kriisiolukorrana, kui sellel on asjaomastele isikutele samad tagajärjed. Selle eesmärk oleks rõhutada, et kuigi liikmesriigi varjupaigasüsteem üldiselt võib protsentuaalselt olla riiklikul tasandil endiselt täielikult toimiv, võib olla kohti ja piirkondi, kus see nii ei ole, ning et see mittetoimivus võib põhjustada suuri probleeme seoses teenuste osutamise või mitteosutamisega kohalikul tasandil.

Muudatusettepanek 41

COM(2020) 613 final, artikkel 4

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud kriisiolukorras ja artiklis 3 sätestatud korras võivad liikmesriigid käesoleva artikli kohaldamise ajal esitatud taotluste puhul teha erandi määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artiklist 41 järgmiselt.	1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud kriisiolukorras ja artiklis 3 sätestatud korras võivad liikmesriigid käesoleva artikli kohaldamise ajal esitatud taotluste puhul teha erandi määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artiklist 41 järgmiselt.
(a) Erandina määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artikli 41 lõike 2 punktist b võivad liikmesriigid ***teha piirimenetluse raames otsuse ka taotluse põhjendatuse kohta juhtudel, kui taotlejal on sellise riigi kodakondsus või kui kodakondsuseta isik on sellise kolmanda riigi varasem alaline elanik, mille puhul uusimate kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati kvartaliandmete kohaselt on varjupaigataotluste menetleva ametiasutuse poolt rahuldamise määr kogu ELis 75 % või madalam, lisaks määruse (EL) XXX/XXX [varjupaigamenetluste määrus] artikli 40 lõikes 1 osutatud juhtudele***.	(a) Erandina määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artikli 41 lõike 2 punktist b võivad liikmesriigid – ***komisjoniga konsulteerides*** – ***piirimenetluse kohaldamisest loobuda***.
(b) Erandina määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artikli 41 lõigetest 11 ja 13 võib kõnealuses artiklis sätestatud taotluste läbivaatamise piirimenetluse maksimaalset kestust pikendada veel kuni ***kaheksa*** nädala võrra. Pärast seda tähtaega lubatakse taotlejal siseneda rahvusvahelise kaitse menetluse lõpuleviimiseks liikmesriigi territooriumile.	(b) Erandina määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] artikli 41 lõigetest 11 ja 13 võib kõnealuses artiklis sätestatud taotluste läbivaatamise piirimenetluse maksimaalset kestust pikendada veel kuni ***kuue*** nädala võrra. Pärast seda tähtaega lubatakse taotlejal siseneda rahvusvahelise kaitse menetluse lõpuleviimiseks liikmesriigi territooriumile.

Motivatsioon

Kriisiolukorras võib piirimenetluse kohaldamine põhjustada piirialadel täiendavat ülekoormust. Seepärast peaks liikmesriikidel Euroopa Komisjoniga konsulteerides olema võimalik loobuda piirimenetlusest, et tulla saabujatega tõhusamalt toime. Piirimenetlust peaks olema võimalik pikendada ainult kuue nädala võrra, et vältida (täiendava) ülekoormuse tekkimist piiril.

Muudatusettepanek 42

COM(2020) 613 final, artikli 10 lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 10	*Artikkel 10*
Viivitamatu kaitse seisundi andmine	**Viivitamatu kaitse seisundi andmine**
1. Artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud kriisiolukorras ja komisjoni poolt käesoleva artikli lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusakti alusel võivad liikmesriigid peatada rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise vastavalt määrusele (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] ja määrusele (EL) XXX/XXX [*miinimumnõuete määrus*] seoses kolmandatest riikidest ümberasustatud isikutega, keda ähvardab suur oht langeda erakorralistes relvakonfliktides juhusliku vägivalla ohvriks ja kes ei saa oma päritoluriiki tagasi pöörduda. Sellisel juhul annavad liikmesriigid asjaomastele isikutele viivitamatu kaitse seisundi, välja arvatud juhul, kui nad kujutavad endast ohtu liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale. See seisund ei piira nende rahvusvahelise kaitse taotluse menetlemist asjaomases liikmesriigis.	1. Artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud kriisiolukorras ja komisjoni poolt käesoleva artikli lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusakti alusel võivad liikmesriigid peatada rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise vastavalt määrusele (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluste määrus*] ja määrusele (EL) XXX/XXX [*miinimumnõuete määrus*] seoses kolmandatest riikidest ümberasustatud isikutega, keda ähvardab suur oht langeda erakorralistes relvakonfliktides juhusliku vägivalla ohvriks ja kes ei saa oma päritoluriiki tagasi pöörduda. Sellisel juhul annavad liikmesriigid asjaomastele isikutele viivitamatu kaitse seisundi, välja arvatud juhul, kui nad kujutavad endast ohtu liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale. ***Kriisiolukorras peaks liikmesriikidel olema samuti võimalik anda lastele, eriti haavatavatele isikutele ning teistele viivitamatut kaitset vajavate isikute rühmadele viivitamatu kaitse seisund, kui see on siseriikliku õiguse alusel lubatud.*** See seisund ei piira nende rahvusvahelise kaitse taotluse menetlemist asjaomases liikmesriigis.

Motivatsioon

Kriisimääruse reguleerimisalasse kuuluvates olukordades vajavad lapsed ja eriliste kaitsevajadustega inimesed vähemalt minimaalset kindlustunnet ELi jäämise suhtes. Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega peaks liikmesriikidel olema ka võimalus siseriikliku õiguse alusel lubada kolmandate riikide kodanikel oma territooriumil muudel alustel viibida.

Muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse biomeetriliste andmete võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr XXX/XXX [*varjupaiga- ja rändehalduse määrus*] ja määruse (EL) nr XXX/XXX [*ümberasustamise määrus*] tõhusaks kohaldamiseks, et tuvastada ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud, ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) 2018/1240 ja määrust (EL) 2019/818

Muudatusettepanek 43

COM(2020) 614 final, punkt (14), artikli 10 lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Iga liikmesriik võtab kõikidelt vähemalt ***kuueaastastelt*** rahvusvahelise kaitse taotlejatelt biomeetrilised andmed määruses (EL) XXX/XXX [*taustakontrolli määrus*] osutatud taustakontrolli käigus või kui biomeetrilisi andmeid ei saanud võtta taustakontrolli käigus või kui taotleja ei läbinud taustakontrolli, määruse (EL) nr XXX/XXX [*varjupaigamenetluse määrus*] artiklis 27 osutatud rahvusvahelise kaitse taotluse registreerimisel ning edastab need võimalikult kiiresti ja hiljemalt 72 tunni jooksul pärast biomeetriliste andmete võtmist koos käesoleva määruse artikli 12 punktides c–p nimetatud andmetega kesksüsteemi ja vajaduse korral ühisele isikuandmete hoidlale vastavalt artikli 4 lõikele 2.	Iga liikmesriik võtab kõikidelt vähemalt ***kaheteistaastastelt*** rahvusvahelise kaitse taotlejatelt biomeetrilised andmed määruses (EL) XXX/XXX [*taustakontrolli määrus*] osutatud taustakontrolli käigus või kui biomeetrilisi andmeid ei saanud võtta taustakontrolli käigus või kui taotleja ei läbinud taustakontrolli, määruse (EL) nr XXX/XXX [*varjupaigamenetluse määrus*] artiklis 27 osutatud rahvusvahelise kaitse taotluse registreerimisel ning edastab need võimalikult kiiresti ja hiljemalt 72 tunni jooksul pärast biomeetriliste andmete võtmist koos käesoleva määruse artikli 12 punktides c–p nimetatud andmetega kesksüsteemi ja vajaduse korral ühisele isikuandmete hoidlale vastavalt artikli 4 lõikele 2.
Juhul kui kohaldatakse määruse (EL) XXX/XXX [*taustakontrolli määrus*] artikli 3 lõiget 1 ja isik taotleb taustakontrolli ajal rahvusvahelist kaitset, siis kõik liikmesriigid kasutavad iga vähemalt ***kuueaastase*** rahvusvahelise kaitse taotleja puhul taustakontrolli raames võetud biomeetrilisi andmeid ja edastavad need hiljemalt 72 tundi pärast määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluse määrus*] artiklis 27 osutatud rahvusvaheline kaitse taotluse registreerimist koos käesoleva määruse artikli 12 punktides c–p osutatud andmetega kesksüsteemi ja vajaduse korral vastavalt artikli 4 lõikele 2 ühisele isikuandmete hoidlale.	Juhul kui kohaldatakse määruse (EL) XXX/XXX [*taustakontrolli määrus*] artikli 3 lõiget 1 ja isik taotleb taustakontrolli ajal rahvusvahelist kaitset, siis kõik liikmesriigid kasutavad iga vähemalt ***kaheteistaastase*** rahvusvahelise kaitse taotleja puhul taustakontrolli raames võetud biomeetrilisi andmeid ja edastavad need hiljemalt 72 tundi pärast määruse (EL) XXX/XXX [*varjupaigamenetluse määrus*] artiklis 27 osutatud rahvusvaheline kaitse taotluse registreerimist koos käesoleva määruse artikli 12 punktides c–p osutatud andmetega kesksüsteemi ja vajaduse korral vastavalt artikli 4 lõikele 2 ühisele isikuandmete hoidlale.
Nimetatud 72-tunnise tähtaja mittetäitmine ei vabasta liikmesriike biomeetriliste andmete võtmise ja ühisele isikuandmete hoidlale edastamise kohustusest. Kui sõrmeotste seisukord ei võimalda võtta sõrmejälgi kvaliteediga, mis võimaldaks asjakohaselt teostada artikli 26 kohast võrdlust, peab päritoluliikmesriik võtma taotlejalt uued sõrmejäljed ning saatma need uuesti võimalikult kiiresti ning hiljemalt 48 tunni jooksul pärast nende edukat uuesti võtmist.	Nimetatud 72-tunnise tähtaja mittetäitmine ei vabasta liikmesriike biomeetriliste andmete võtmise ja ühisele isikuandmete hoidlale edastamise kohustusest. Kui sõrmeotste seisukord ei võimalda võtta sõrmejälgi kvaliteediga, mis võimaldaks asjakohaselt teostada artikli 26 kohast võrdlust, peab päritoluliikmesriik võtma taotlejalt uued sõrmejäljed ning saatma need uuesti võimalikult kiiresti ning hiljemalt 48 tunni jooksul pärast nende edukat uuesti võtmist.

Motivatsioon

Viisaeeskirja kohaselt tuleb võtta sõrmejäljed vähemalt kaheteistaastastelt viisataotlejatelt, sama kehtib lastele, kes sisenevad ELi territooriumile riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi raames (EES) lühiajaliseks viibimiseks ELis. Eurodac-süsteemis kasutatava vanusekünnise kooskõlla viimine viisaeeskirjas ja EESis kasutatava künnisega tagaks keskmises või pikemas plaanis sidususe ja andmete usaldusväärsuse.

Muudatusettepanek 44

COM(2020) 614 final, punkt (17), artikli 13 lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Iga liikmesriik võtab viivitamata biomeetrilised andmed kõikidelt vähemalt ***kuueaastastelt*** kolmandatest riikidest saabunud kolmandate riikide kodanikelt või kodakondsuseta isikutelt, kelle pädevad kontrolliasutused on kinni pidanud seoses kõnealuse liikmesriigi maismaa-, mere- või õhupiiri ebaseadusliku ületamisega ja keda ei ole tagasi saadetud või kes asuvad füüsiliselt liikmesriikide territooriumil ning keda ei ole kogu kinnipidamise ja tagasisaatmise otsuse alusel väljasaatmise vahelise ajavahemiku vältel hoitud vahi all, vangistuses või kes ei ole olnud eeluurimise all.	Iga liikmesriik võtab viivitamata biomeetrilised andmed kõikidelt vähemalt ***kaheteistaastastelt*** kolmandatest riikidest saabunud kolmandate riikide kodanikelt või kodakondsuseta isikutelt, kelle pädevad kontrolliasutused on kinni pidanud seoses kõnealuse liikmesriigi maismaa-, mere- või õhupiiri ebaseadusliku ületamisega ja keda ei ole tagasi saadetud või kes asuvad füüsiliselt liikmesriikide territooriumil ning keda ei ole kogu kinnipidamise ja tagasisaatmise otsuse alusel väljasaatmise vahelise ajavahemiku vältel hoitud vahi all, vangistuses või kes ei ole olnud eeluurimise all.

Motivatsioon

Viisaeeskirja kohaselt tuleb võtta sõrmejäljed vähemalt kaheteistaastastelt viisataotlejatelt, sama kehtib lastele, kes sisenevad ELi territooriumile riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi raames (EES) ELis lühiajaliseks viibimiseks. Eurodac-süsteemis kasutatava vanusekünnise kooskõlla viimine viisaeeskirjas ja EESis kasutatava künnisega tagaks keskmises või pikemas plaanis sidususe ja andmete usaldusväärsuse.

Muudatusettepanek 45

COM(2020) 614 final, punkt (18), artikli 14 lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Iga liikmesriik võtab kõikidelt vähemalt ***kuueaastastelt*** ebaseaduslikult liikmesriigis viibivatelt kolmandate riikide kodanikelt või kodakondsuseta isikutelt viivitamata biomeetrilised andmed.	Iga liikmesriik võtab kõikidelt vähemalt ***kaheteistaastastelt*** ebaseaduslikult liikmesriigis viibivatelt kolmandate riikide kodanikelt või kodakondsuseta isikutelt viivitamata biomeetrilised andmed.

Motivatsioon

Viisaeeskirja kohaselt tuleb võtta sõrmejäljed vähemalt kaheteistaastastelt viisataotlejatelt, sama kehtib lastele, kes sisenevad ELi territooriumile riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi raames (EES) lühiajaliseks viibimiseks ELis. Eurodac-süsteemis kasutatava vanusekünnise kooskõlla viimine viisaeeskirjas ja EESis kasutatava künnisega tagaks keskmises või pikemas plaanis sidususe ja andmete usaldusväärsuse.

Muudatusettepanek 46

COM(2020) 614 final, punkt (19) artikli 14a lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Kõik liikmesriigid võtavad kiiresti biomeetrilised andmed kõigilt vähemalt ***kuueaastastelt*** kolmandate riikide kodanikelt või kodakondsuseta isikutelt, kes on maabunud määruses (EL) XXX/XXX *[varjupaiga- ja rändehalduse määrus]* määratletud otsingu- ja päästeoperatsiooni järel.	Kõik liikmesriigid võtavad kiiresti biomeetrilised andmed kõigilt vähemalt ***kaheteistaastastelt*** kolmandate riikide kodanikelt või kodakondsuseta isikutelt, kes on maabunud määruses (EL) XXX/XXX [*varjupaiga- ja rändehalduse määrus*] määratletud otsingu- ja päästeoperatsiooni järel.

Motivatsioon

Viisaeeskirja kohaselt tuleb võtta sõrmejäljed vähemalt kaheteistaastastelt viisataotlejatelt, sama kehtib lastele, kes sisenevad ELi territooriumile riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi raames (EES) lühiajaliseks viibimiseks ELis. Eurodac-süsteemis kasutatava vanusekünnise kooskõlla viimine viisaeeskirjas ja EESis kasutatava künnisega tagaks keskmises või pikemas plaanis sidususe ja andmete usaldusväärsuse.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. pooldab komisjoni ettepanekut uue rände- ja varjupaigaleppe kohta, millega püütakse lahendada liikmesriikide viis aastat kestnud ummikseisu ühise varjupaiga- ja rändesüsteemi osas. Komitee toetab komisjoni eesmärki töötada välja terviklik süsteem rände, sealhulgas pagulaste rände haldamiseks pikas perspektiivis, tuginedes Euroopa väärtustele, eelkõige sellistele väärtustele nagu solidaarsus ja väärikus, samuti ELi ja rahvusvahelisele õigusele ([1]);

2. tunneb muret, et uue leppe ettepanekutes ei võeta piisavalt arvesse kohalikku ja piirkondlikku mõõdet ning et taas peaksid saabumise ja registreerimise eest vastutama esmajoones ELi välispiiririigid. Seoses sellega suhtub komitee kriitiliselt esimese sisenemise kriteeriumi säilitamisse. Seepärast nõuab komitee tõelise solidaarsuse huvides varjupaigataotlejate kiiret ja õiglast jaotamist teiste liikmesriikide vahel ning uue Euroopa Liidu Varjupaigaameti, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kodanikuühiskonna osalejate tihedamat kaasamist, pidades silmas mitmetasandilist koostööd asjaomaste avaliku ja erasektori osalejate vahel;

3. kordab oma nõudmist leida selline pikaajaline lahendus ebaseadusliku riiki sisenemise ja kaitset taotlevate isikute majutamisega seotud probleemidele, mis oleks kooskõlas rahvusvahelise ja ELi õigusega, tagades seejuures, et järgitakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ja et kõigi otsuste ja toimingute puhul arvestatakse haavatavate isikute huvidega. Komitee teeb sellega seoses ettepaneku võtta varjupaiga- ja rändehalduse määruses ning uues rände- ja varjupaigaleppes arvesse olemasolevaid parimaid tavasid vabatahtlikuks territoriaalseks jaotamiseks piirkondade tasandil, mis kohaldavad rahvastiku-, töötuse- ja sissetulekuandmetel põhinevat jaotuspõhimõtet ([2]);

4. märgib, et ei ole olnud võimalik rakendada kogu liitu hõlmavat varjupaigataotlejate jaotamise kindlat kvooti. Komitee pooldab sellest hoolimata põhimõtteliselt komisjoni ettepanekut kehtestada solidaarsusmehhanism, mille raames peavad osalema kõik liikmesriigid, kuid jättes neile võimaluse vabalt valida erinevate panustamise võimaluste vahel. Komitee märgib, et selle mehhanismi toimimiseks on vaja saavutada tasakaal pagulaste vastuvõtmiseks olemasolevate kohtade ja muude panustamisviiside vahel. Seega on äärmiselt oluline tagada, et pagulasi vastu võtvate liikmesriikide arv on proportsionaalne muus vormis panustavate liikmesriikide arvuga ning ühtlasi varjupaigaõiguslike taotlejate osakaaluga tagasisaadetavate pagulastega võrreldes;

([1]) Euroopa Regioonide Komitee juhatuse deklaratsioon sisserändajate olukorra kohta Morias (COR-2020-02499), punkt 9.

([2]) Nii on see ettepaneku SHARE puhul. Tegemist on Baskimaa valitsuse algatusega, mida toetavad mitmed piirkondlikud omavalitsused ning mille eesmärk on edendada solidaarsust ja kaasvastutust pagulaste ja varjupaigataotlejate vastuvõtmisel, kohaldades territoriaalset jaotuspõhimõtet kolme eespool nimetatud põhiparameetri alusel.

5. suhtub kavandatud menetluse keerukust arvestades aga kahtlevalt tagasisaatmise toetamise süsteemi praktilisse teostatavusse. Sellega seoses teeb komitee ettepaneku võtta kasutusele majanduslike stiimulite ja sanktsioonide süsteem, et tagada solidaarsusmehhanismi rakendamine;

6. rõhutab inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete tähtsust (nt vaba juurdepääs sõltumatule nõustamisele ja juriidilisele esindamisele ning ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile (UNHCR)), mis kehtivad ka Euroopa välispiiridel. See kehtib eriti seoses kavandatavate piirimenetlustega, mis on kooskõlas Euroopa väärtuste ja õigusriigi põhumõttega ning mille puhul tuleb tagada, et kedagi ei diskrimineerita kodakondsuse alusel. Piirimenetluse jaoks tuleks valida mõni muu mudel, mis ei põhine kaitsekvootidega sidumisel. Ühtlasi peavad uued piirimenetlused tagama, et neid standardeid ka praktikas järgitakse;

7. ärgitab kaasseadusandjaid uurima põhiõiguste harta artikli 47 valguses varjupaigamenetluse määruse ettepaneku artiklite 53 ja 54 vastavust Euroopa Liidu Kohtu praktikale tõhusa õiguskaitse kohta ning vajadusele järgida õiguskaitse korraldamisel teisi Euroopa õiguse ja õigusriigi põhimõtteid;

8. kutsub üles viima kavandatavat taustakontrolli läbi viisil, mis võimaldab varajases staadiumis tõhusalt tuvastada eriti haavatava olukorra. See hõlmab vastuvõtutingimuste direktiivi ja kavandatud varjupaigamenetluse määruse kohaselt haavatavaks peetavate isikute kategooriate kindlakstegemist ja asjakohast kohtlemist;

9. juhib tähelepanu sellele, et taustakontrolli menetluseks ette nähtud maksimaalselt viis päeva ei ole paljudel juhtudel eriliste kaitsevajaduste tuvastamiseks piisav. Piirialadele tuleb eraldada taustakontrolli tegemiseks täiendavaid ressursse, et tagada asjakohane hindamine ja erivajaduste tõhus tuvastamine ning vältida diskrimineerivaid tavasid, näiteks rassilist profileerimist;

10. rõhutab vajadust vältida taustakontrollis dubleerimist ja muuta seda tõhusamaks;

11. juhib tähelepanu sellele, et edukas kriisiohjamine algab eeskätt kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning seepärast peaks esmatähtis olema koordineerimine kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

12. teeb ettepaneku tagada liikmesriikide äranägemisel kriisiolukordades viivitamata kaitse mitte ainult relvakonfliktidest pärit pagulastele, vaid ka teistele haavatavatele rühmadele, eelkõige lastele, piinamise ja traumade ohvritele ning inimkaubanduse ohvritele, kellele ei jää sellest alati nähtavaid märke;

13. tuletab meelde vajadust järgida isikuandmete kaitse üldmäärust ja andmetöötluse üldpõhimõtteid ning kutsub kaasseadusandjaid üles võtma nõuetekohaselt arvesse Euroopa Andmekaitseinspektori väljendatud reservatsioone, eelkõige seoses ettepanekutega taustakontrolli määruse ja Eurodaci määruse kohta;

14. teeb ettepaneku seada vanusekünnis biomeetriliste andmete kogumiseks Eurodac-süsteemi raames 12. eluaastale, et see oleks kooskõlas viisaeeskirja ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga. Biomeetriliste andmete säilitamisega kaasnevad alati andmekaitseõigusega seotud ohud. Seepärast tuleb tagada, et nende isikute andmeid, kes ei pruugi veel kõnealuse küsimuse kaalukust mõista, õiguskaitse eesmärgil ei säilitata;

15. tunneb heameelt komisjoni soovi üle luua ohutud Euroopasse sisenemise viisid. See kujutab endast Euroopa lisapanust pagulaste rahvusvahelisse kaitsesse, ent ei saa asendada individuaalseid varjupaigamenetlusi;

16. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles arendama edasi ümberasustamisprogramme, looma täiendavaid humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programme, nagu kogukonnasponsorluse programmid, ning edendama kvalifitseeritud ja andekate töötajate värbamist kolmandatest riikidest;

17. rõhutab, et paljud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kogu ELis on valmis aktiivselt osalema haavatavate isikute vastuvõtmisel ja integreerimisel, ning juhib tähelepanu komitee algatuse „Linnad ja piirkonnad pooldavad integratsiooni“ potentsiaalile. Komitee soovitab Euroopa Komisjonil võtta teadmiseks piirkondade ja linnade head integratsioonitavad, et soodustada nende kasutuselevõttu ka mujal, ergutada uute algatuste tekkimist ja aidata luua konstruktiivsemat avalikku arutelu varjupaiga- ja rändeõiguse üle;

18. nõuab, et loodaks tõhus poliitika koostööks kolmandate riikidega ja arendataks seda. Selleks peab EL välja töötama uue strateegia, millega toetada kolmandate riikide, eelkõige Aafrika riikide kestlikku arengut, edendades neis riikides kestlikku majandusarengut ja demokraatlikke protsesse tervishoiu-, tootmis-, haridus-, koolitus-, taristu rajamise ning kestliku ja demokraatliku majandusarengu valdkonna algatuste abil, mis võtavad elanikelt vajaduse rännata;

19. loodab, et uues Euroopa rände- ja varjupaigaleppes pööratakse senisest rohkem tähelepanu kohaliku ja piirkondliku tasandi vabatahtlikele pakkumistele haavatavaid isikuid vastu võtta;

20. toetab integratsiooni ja kaasamise tegevuskava aastateks 2021–2027, sest see on vajalik täiendus uuele rände- ja varjupaigaleppele ning selles sisalduvale kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli tunnustamisele. Komitee jääb huviga ootama Euroopa Komisjoni ja Euroopa Regioonide Komitee vahel kokku lepitud intergratsioonipartnerluse ellurakendamist;

21. on seisukohal, et lahkumis- ja saabumiseelsed meetmed on lahutamatult seotud seaduslike rändekanalite tulemusliku arendamisega, et tegevuskava saaks täita oma eesmärgi hõlmata edukalt integratsiooniprotsessi kõik eri etapid;

22. rõhutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, sealhulgas makropiirkondlikul tasandil, peab olema lihtsam ja selgem juurdepääs ELi vahenditele integratsiooni ja kaasamise toetamiseks;

23. rõhutab, kui oluline on võidelda konkreetsete faktide ja näitajate abil integratsiooni ja rändega seotud väärinfo vastu, et töötada vastu diskrimineerimisele, eelarvamustele, rassismile ja ksenofoobiale. Sel eesmärgil kutsub komitee Euroopa Komisjoni üles lisama oma iga-aastasesse aruandesse strateegiliste tulevikusuundade analüüsi kohta komitee ELi iga-aastase kohaliku ja piirkondliku baromeetri tulemused, mis on tõenduspõhine vahend, mis muu hulgas näitlikustab rände ja integratsiooni mõju linnadele ja piirkondadele. Samuti kutsub komitee komisjoni üles nõudma vastuvõtvatele ühiskondadele suunatud humanistliku sisuga teavitustegevust ja teabekampaaniaid, milles selgitatakse vajadust pöörata rändevoogudele nõuetekohast tähelepanu ja neid korrektselt juhtida;

24. toetab kindlalt komisjoni eesmärki tõhustada võitlust rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu ja veenda rändajaid mitte asuma eluohtlikule reisile. Seoses sellega rõhutab komitee vajadust tugevdada Euroopa ametite rolli ja vaadata läbi ELi tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks, milles selgitatakse ka merel toimuva erapääste rolli. Oluline on vältida juriidiliste kohustuste (näiteks merepäästekohustus) täitmise kriminaliseerimist. Komitee leiab, et merepäästealast koostööd tuleks koordineerida Euroopa tasandil ning arendada riiklike ja valitsusväliste osalejate partnerluses ja vastastikuses austuses;

25. nõuab, et erilist tähelepanu pööratakse võimalikele inimkaubanduse ohvritele (naised, noored, lapsed), ja rõhutab, kui oluline on nad nõuetekohaselt tuvastada etapis, mil inimkaubanduse ohvriks langenud isikud võidakse – ebaasjakohase hindamise tõttu – jätta ilma inimõigustest või igal juhul reast kaitsemeetmetest, mida neile tuleks võimaldada rikkumiste tõttu, mille ohvrid nad on. Seoses sellega peab komitee väga oluliseks tegevuse koordineerimist kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning mitut ametkonda hõlmavat tööd. See on oluline avastamise, kiire tuvastamise ja esmase abi andmise menetlustes, et saavutada täielik kaasamine ja integratsioon. Eesmärk on vältida haavatavate inimeste, näiteks võimalike inimkaubanduse ohvrite tõsise ärakasutamise ohtu. Komitee on seisukohal, et inimkaubanduse ohvrite individuaalseid vajadusi rahuldava vastuvõtu tagamiseks tuleb nendega tegeleda individuaalsete projektide alusel, et võtta arvesse nende identiteeti, ootusi ning individuaalseid võimeid ja eesõigusi. Komitee rõhutab, et mitut ametkonda hõlmav töö, mis keskendub ohvrite õiguste tugevdamisele, on oluline, et nad sotsiaalselt integreerida, mis võimaldab neil saavutada täieliku autonoomia;

26. on seisukohal, et rände- ja varjupaigaleppe eesmärke, eelkõige liikmesriikide solidaarsust ja terviklikku lähenemisviisi, mis koondab meetmeid rände, varjupaiga, integratsiooni ja piirihalduse valdkonnas, võivad liikmesriigid saavutada ainult siis, kui nad tegutsevad üheskoos Euroopa ühise varjupaigasüsteemi raames ning kui solidaarsusmehhanismis tunnistatakse paremini nende kõigi huvisid ja võimeid. Komitee kinnitab, et leppe raames esitatud ettepanekud on kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega, sest kavandatud meedet, Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformi, ei ole võimalik piisavas ulatuses teostada ainult liikmeriikide tasandil, vaid see on meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini teostatav ELi tasandil, ning et kavandatud meetmel on selgeid eeliseid võrreldes riigi, piirkondliku või kohaliku tasandi meetmetega. Lisaks sellele märgib komitee, et tuleb järgida proportsionaalsuse põhimõtet.

Brüssel, 19. märts 2021

Euroopa Regioonide Komitee president

Apostolos TZITZIKOSTAS